

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo: 103002/I/2024/36124048423880708

ŠTATUTÁRNY AUDIT V SPOLOČNOSTI POSKYTUJÚCEJ
DOPRAVNÉ SLUŽBY

Diplomová práca

2024

Bc. Natália Labantová

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

ŠTATUTÁRNY AUDIT V SPOLOČNOSTI POSKYTUJÚCEJ
DOPRAVNÉ SLUŽBY

Diplomová práca

Študijný program: Účtovníctvo a audítorstvo
Študijný odbor: Ekonomika a manažment
Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva
Vedúci záverečnej práce: Ing. Petra Krišková, PhD.

Bratislava 2024

Bc. Natália Labantová

Ekonomická univerzita v Bratislave
Fakulta hospodárskej informatiky

ZADANIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Meno a priezvisko študenta: Bc. Natália Labantová
Študijný program: účtovníctvo a audítorstvo (Jednoodborové štúdium, inžiniersky II. st., denná forma)
Študijný odbor: ekonómia a manažment
Typ záverečnej práce: Inžinierska záverečná práca
Jazyk záverečnej práce: slovenský
Sekundárny jazyk: anglický

Názov: Štatutárny audit v spoločnosti poskytujúcej dopravné služby

Anotácia: Štatutárny audit sa zameriava na overenie účtovnej závierky z pohľadu, či poskytuje verný a pravdivý obraz. V závislosti od predmetu činnosti alebo zamerania jednotlivých spoločností, sa môžu v rámci štatutárneho auditu vyskytnúť špecifické úkony potrebné na overenie konkrétnej účtovnej závierky. Cieľom diplomovej práce je v konkrétnej účtovnej jednotke, ktorá poskytuje dopravné služby vykonať činnosti štatutárneho auditu a ozrejmiť odlišnosti od iných účtovných jednotiek.

Vedúci: Ing. Petra Krišková, PhD.
Katedra: KÚA FHI - Katedra účtovníctva a audítorstva
Vedúci katedry: prof. Ing. Miloš Tumpach, PhD.
Dátum zadania: 02.03.2023

Dátum schválenia: 03.03.2023

prof. Ing. Miloš Tumpach, PhD.
osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu

Pod'akovanie

Touto cestou by som chcela venovať úprimné pod'akovanie svojej vedúcej diplomovej práce, Ing. Petre Kriškovej, PhD., za jej cenné rady, odborné usmerňovanie a čas, ktorý mi pri písaní záverečnej práce venovala.

Abstrakt

LABANTOVÁ, Natália: *Štatutárny audit v spoločnosti poskytujúcej dopravné služby* – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva – Vedúci záverečnej práce: Ing. Petra Krišková, PhD. Bratislava: FHI EU, 2024, 56 s.

Cieľom záverečnej práce je aplikovať audítorské postupy vo vybraných oblastiach účtovnej závierky konkrétnej účtovnej jednotky zameranej na poskytovanie dopravných služieb, s dôrazom na dlhodobý majetok a vyhodnotiť výsledky z uvedenej aplikácie. Záverečná práca je zameraná na priblíženie procesov auditu z hľadiska špecifik daného odvetvia. Diplomová práca je rozdelená do troch na seba nadväzujúcich kapitol. Obsahuje 11 tabuliek a 3 schémy. Prvá kapitola je venovaná teoretickému vymedzeniu štatutárneho auditu. Ďalšia časť obsahuje hlavný cieľ záverečnej práce, ako aj čiastkové ciele, ktoré sú nevyhnutné na naplnenie cieľa tejto práce. Obsahom druhej časti je aj metodika práce, ktorú sme pri písaní práce využívali. Posledná kapitola sa zaoberá aplikáciou teoretických poznatkov na konkrétnu spoločnosť – podnik poskytujúci dopravné služby. Náplňou tretej časti je predstavenie auditovanej spoločnosti, vykonanie audítorských postupov v oblasti dlhodobého hmotného majetku, ktorý je vzhľadom na špecifiká daného odvetvia podstatnou súčasťou účtovnej závierky. Výsledkom riešenia danej problematiky sú audítorské dôkazy podporujúce správu audítora so zodpovedajúcim názorom.

Kľúčové slová: štatutárny audit, dopravná spoločnosť, proces auditu, dlhodobý hmotný majetok

Abstract

LABANTOVÁ, Natália: *Statutory audit in a company providing transport services* – University of Economics in Bratislava. Faculty of Economic Informatics; Department of Accounting and Auditing – Lecturer: Ing. Petra Krišková, PhD. Bratislava: FEI UE, 2024, 56 p.

The objective of the final work is to apply the audit procedures in selected areas of the financial statements of a particular transport service-oriented entity, with an emphasis on fixed assets, and to evaluate the results of that application. The final work is aimed at bringing the audit processes closer together in terms of sector specificities. The thesis is divided into three successive chapters. It contains 11 tables and 3 diagrams. The first chapter is devoted to the theoretical definition of statutory audit. The following section contains the main objective of the final work as well as the intermediate objectives necessary to achieve the objective of the work. The second part also contains the methodology of the work that we have used to write the work. The final chapter deals with the application of theoretical knowledge to a specific company - a transport service provider. The third part consists in the presentation of the audited company, the carrying out of audit procedures in the field of fixed assets which, given the specificities of the sector, form an essential part of the financial statements. The outcome of the resolution is audit evidence supporting the auditor's report with the corresponding opinion.

Keywords: Statutory audit, transport company, audit process, fixed assets

Obsah

Zoznam použitých skratiek	7
Zoznam tabuliek a schém.....	8
Úvod.....	10
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	11
1.1 Význam a účel štatutárneho auditu	11
1.2 Právne predpisy týkajúce sa štatutárneho auditu.....	12
1.3 Proces auditu	16
1.3.1 Prvá fáza auditu – akceptácia klienta	17
1.3.2 Druhá fáza auditu – plánovanie a vytvorenie programu auditu	21
1.3.3 Tretia fáza – testovanie dôkazov.....	22
1.3.4 Štvrtá fáza auditu – ukončenie auditu a vydanie audítorskej správy	24
1.4 Charakteristika odvetvia dopravy a špecifiká v oblasti štatutárneho auditu v dopravnom sektore.....	25
2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania	28
3 Výsledky práce a diskusia	30
3.1 Predstavenie auditovanej spoločnosti.....	30
3.2 Prvá fáza auditu – identifikovanie rizika zákazky, poznanie spoločnosti a predbežné analytické postupy	31
3.2.1 Identifikovanie rizika zákazky a oboznámenie sa s oblasťou podnikania	31
3.2.2 Poznanie auditovanej spoločnosti	32
3.2.3 Predbežné analytické postupy	36
3.2.4 Stanovenie hladiny významnosti	40
3.3 Druhá fáza auditu – plánovanie a vytvorenie programu auditu zamerané na niektoré oblasti.....	41
3.3.1 Program auditu majetku	42
3.4 Tretia fáza auditu – vykonanie auditu so zameraním na dlhodobý majetok	42

3.4.1	Overenie bilančnej kontinuity a súladu účtovného denníka s hlavnou knihou	43
3.4.2	Odsúhlasenie registra dlhodobého majetku na hlavnú knihu	43
3.4.3	Testovanie prírastkov DHM	44
3.4.4	Testovanie úbytkov DHM	47
3.4.5	Testovanie odpisov obstaraného DHM.....	48
3.4.6	Testovanie znehodnotenia DHM	50
3.5	Štvrtá fáza auditu – zhrnutie výsledkov a ukončenie auditu.....	50
	Záver	52
	Zoznam použitej literatúry	54

Zoznam použitých skratiek

DHM – dlhodobý hmotný majetok

EÚ – Európska únia

IAASB – Rada pre medzinárodné štandardy pre audit a uisťovacie služby

IFAC – Medzinárodná federácia finančného výkazníctva

ISA – Medzinárodné audítorské štandardy

ISAE – Medzinárodné štandardy pre zákazky na uisťovacie služby

ISQC – Medzinárodné štandardy kontroly kvality

ISRE – Medzinárodné štandardy pre zákazky na preverenie

ISRS – Medzinárodné štandardy na súvisiace služby

SKAU – Slovenská komora audítorov

UDVA – Úrad pre dohľad nad výkonom auditu

Zoznam tabuliek a schém

Tabuľka č. 1: Prehľad rizikových faktorov.....	18
Tabuľka č. 2: Možné kritéria na stanovenie hladiny významnosti.....	20
Tabuľka č. 3: Výber faktorov spoľahlivosti.....	24
Tabuľka č. 4: Porovnanie strany aktív v bežnom a predchádzajúcom účtovnom období.....	36
Tabuľka č. 5: Porovnanie strany pasív v bežnom a predchádzajúcom účtovnom období.....	37
Tabuľka č. 6: Porovnanie nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia v bežnom a predchádzajúcom účtovnom období.....	39
Tabuľka č. 7: Možnosti základní na výpočet hladiny významnosti.....	40
Tabuľka č. 8: Overenie bilančnej kontinuity.....	43
Tabuľka č. 9: Výpočet zostatkovej ceny majetku podľa registra majetku.....	44
Tabuľka č. 10: Testovanie prírastkov DHM.....	45
Tabuľka č. 11: Testovanie zostatkovej ceny vyradeného DHM.....	47
Tabuľka č. 12: Overenie odpisov novoobstaraného DHM za rok 2023.....	49
Schéma č. 1: Nadnárodná úprava auditu.....	13
Schéma č. 2: Štruktúra medzinárodných štandardov vydávaných IAASB.....	14
Schéma č. 3: Národná úprava auditu.....	15

Úvod

Povinnosť auditu účtovnej závierky určuje súčasná platná legislatíva v Slovenskej republike tým subjektom, ktoré spĺňajú určité kritéria. Výstupom auditu je verejne dostupná správa audítora. Čo však verejnosti nie je dostupné a do čoho bežní užívatelia nemôžu nahliadnuť sú výpočty, analýzy, pozorovania, ktoré vedú audítori v audítorskej dokumentácii. V tejto práci však budú konkrétne analýzy, pozorovania, výpočty a úsudok audítora verejnou informáciou. Bežní užívatelia sa tak budú môcť dozvedieť viac o špecifických úkonoch v analyzovanej oblasti účtovnej závierky v konkrétnej spoločnosti. Auditovaná spoločnosť, ktorá je v praktickej časti analyzovaná si priala zostať v anonymite, preto je označovaná pod fiktívnym názvom Autodoprava, s. r. o.

Motiváciou pre výber témy záverečnej práce, ktorou je *Audit v spoločnosti poskytujúcej dopravné služby*, je predovšetkým prehĺbenie vlastných znalostí v danej problematike.

Pri vykonávaní auditu účtovnej závierky je dôležité, aby audítor porozumel oblasti podnikania a špecifikám v danom odvetví klienta, od čoho závisia ďalšie osobitné činnosti. S cieľom rozviesť tému diplomovej práce sme sa zamerali na proces auditu v účtovnej jednotke, podnikajúcej v dopravnom odvetví. Z hľadiska štruktúry je práca rozložená do troch kapitol.

Prvá kapitola je venovaná významu a účelu auditu, zaoberá sa právnymi predpismi týkajúcimi sa štatutárneho auditu a procesu auditu, ktorého obsahom sú jednotlivé fázy – akceptácia klienta, plánovanie auditu, testovanie dôkazov, ukončenie auditu a vydanie audítorskej správy. V nadväznosti na teoretickú časť práce sme proces auditu aplikovali na auditovanú spoločnosť. Druhú kapitolu tvorí hlavný cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania, ktoré sme pri spracovaní diplomovej práce použili. Predmetom záverečnej časti práce je aplikácia teoretických poznatkov, na vybranú spoločnosť. Vzhľadom na to, že vykonanie auditu celej účtovnej závierky by podstatne prekročilo rozsah diplomovej práce, táto časť je zameraná len na audit vybranej oblasti účtovnej závierky. Súčasťou praktickej časti je poznanie spoločnosti, oboznámenie sa s oblasťou podnikania, skúmanie vnútorného kontrolného systému, vykonanie predbežných analytických postupov a stanovenie hladiny významnosti. Následným krokom je naplánovanie auditu, zamerané na oblasť dlhodobého hmotného majetku a v následnej fáze je audit vykonaný. V závere práce je vyhodnotený výsledok auditu, ako aj navrhnutý výrok audítora.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Termín audit pochádza z latinského slova „audire“, čo v preklade znamená počúvať. Audítora je definovaný ako poslucháč, inak povedané ako osoba ktorá, skúma vyhlásenia. Od audítora, ktorý prijal zákazku na vykonanie štatutárneho auditu sa všeobecne očakáva, že účtovnú závierku rozanalyzuje a vyjadrí svoj názor, čím jej užívateľa ubezpečí, že sa na prezentované údaje môže spoľahnúť a na ich základe môže prijať potrebné ekonomické rozhodnutie, v prípade, že audítora pri svojej práci nezistil významnú nesprávnosť. Aby dané uistenie mohol audítora poskytnúť, musí vykonať rad audítorských postupov, ktoré sú v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi. Keďže každá účtovná jednotka v rámci svojho odvetvia má určité špecifiká, ktoré môžu mať vplyv na priebeh auditu, audítora ich musí pri overovaní účtovnej závierky zohľadniť a audítorské postupy zákazke prispôbiť.

1.1 Význam a účel štatutárneho auditu

Pod pojmom audit si možno predstaviť rôzne definície, čo je v konečnom dôsledku správne, pretože sa týka viacerých oblastí. Vo všeobecnosti úlohou auditu je získavať a vyhodnocovať dôkazy rôznych činností, porovnať tieto dôkazy s určitými kritériami, normami alebo štandardmi a následne ich oznámiť zainteresovaným záujemcom. Široké poňatie slova audit nemusí súvisieť len s účtovnými informáciami ale aj s rôznymi inými oblasťami ako bezpečnosť, kvalita, informatika, environmentálne riadenie a ďalšími. V tejto diplomovej práci sa venujeme štatutárnemu auditu a je na mieste vysvetliť konkrétne, čo znamená a čo je jeho cieľom.

Štatutárny audit, v literatúre nazývaný aj audit účtovnej závierky, externý audit či dokonca finančný audit sa orientuje na individuálne a konsolidované účtovné závierky. Predmetom štatutárneho auditu je účtovná závierka a zároveň výročná správa, ktorá nadväzuje na informácie z účtovnej závierky.

Existuje množstvo definícií slova štatutárny audit, pričom v slovenskej právnej úprave ju môžeme nájsť v zákone č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“). Podľa § 2 ide o overovanie individuálnej alebo konsolidovanej účtovnej závierky a taktiež o overovanie individuálnej alebo konsolidovanej výročnej

správy a to podľa osobitného predpisu alebo na základe rozhodnutia účtovnej jednotky, ktorá nemá povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom.

Podľa Dunna (1993) je audit „*nezávislé overenie a vyjadrenie názoru na účtovnú závierku podniku menovaným audítorom a v zhode s príslušnými zákonnými predpismi.*“ Táto definícia poukazuje aj na nezávislosť, čo je základná požiadavka výkonu audítorskej činnosti.

Oprean (1997) definoval audítorskú činnosť ako „*odborné preverovanie informácií s cieľom vyjadriť zodpovedný a nezávislý názor vo vzťahu ku kritériu kvality.*“

Müllerová (2014) opisuje audit ako „*proces skúmania a pozorovania určitých skutočností, ich spracovávanie, vyhodnocovanie a oznamovanie vybraným záujemcom. Vedná disciplína, ktorej predmetom je tento proces, sa nazýva auditing.*“

Externý audit Youssef (2013) považuje za „*rozhodujúci proces na získanie spoľahlivých účtovných informácií, pretože vytvára presné a spoľahlivé údaje zavedením kontrolných nástrojov vo všetkých rôznych činnostiach organizácie.*“

Základným cieľom štatutárneho auditu je zvýšenie dôveryhodnosti účtovných informácií v účtovnej závierke. Práve dôverné vykazovanie účtovných operácií rôznym používateľom stálo za vznikom auditu, pretože rôzne chyby, neúmyselné či dokonca úmyselné nesprávnosti, zlyhanie kontroly alebo podvody mohli skresliť prezentovaný obsah. Cieľ auditu sa naprieč historickým vývojom menil, kedy zo začiatku sa zdôrazňoval prístup založený na odhaľovaní chýb a podvodov. V súčasnosti sa za cieľ audítora pri audite považuje vyslovenie názoru, či účtovná závierka poskytuje verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva. Z cieľa auditu účtovnej závierky vyplývajú hlavné ciele audítorovi:

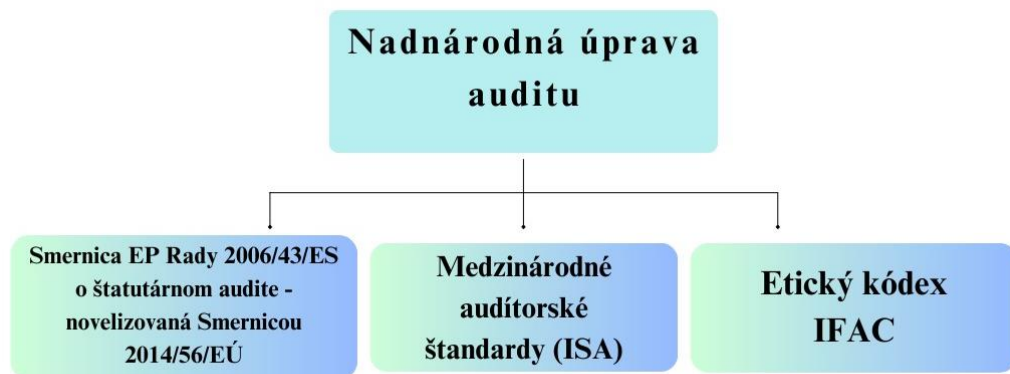
- a) **Sformovať názor** - získať primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné chyby a nesprávnosti, na základe čoho môže vydať výrok, či je účtovná závierka zostavená v súlade s platnými predpismi účtovného vykazovania,
- b) **Sformovaný názor jasne vyjadriť** - vydať správu audítora a poskytnúť ďalšie informácie požadované štandardmi. (Krišková, Užík, 2020)

1.2 Právne predpisy týkajúce sa štatutárneho auditu

Pri výkone audítorskej profesie má audítor a členovia audítorského tímu povinnosť dodržiavať audítorské predpisy na nadnárodnej a národnej úrovni. Medzi audítorské

predpisy v **nadnárodnom meradle** patrí **Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/56/EÚ** ktorou sa mení smernica 2006/43/ES o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok, **Medzinárodné audítorské štandardy (ISA)** a **Etický kódex IFAC**.

Schéma č. 1 **Nadnárodná úprava auditu**

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Kareša (2015)

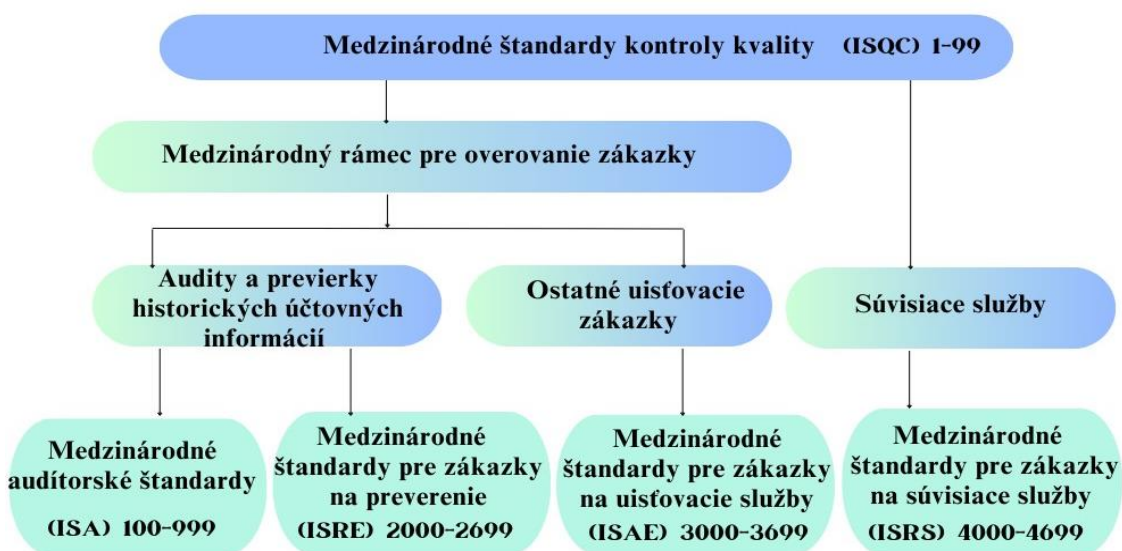
Smernica EP a Rady 2014/56/EÚ výrazne ovplyvnila slovenskú legislatívu v oblasti štatutárneho auditu. Jej cieľom je harmonizovať normy a pravidlá pre štatutárny audit v Európskej únii a posilniť dôveru verejnosti vo finančné výkazy podnikov. Predpisujú sa v nej pravidlá týkajúce sa nezávislosti audítorov, čím sa zabezpečuje to, že audítori vykonávajú svoju činnosť bez akýchkoľvek konfliktov záujmov. Pokiaľ by akýmkoľvek spôsobom bola nezávislosť ohrozená, smernica odporúča vzdať sa zákazky alebo prijať opatrenie, ktoré by ohrozenie znížila. Audítorm pribudli povinnosti identifikácie a riadenia rizík spojených s chybami alebo podvodmi v účtovných závierkach. Udáva rozsah potrebných vedomostí a praktických skúseností, ktorými by mali audítori disponovať a taktiež im ukladá povinnosť neustáleho vzdelávania sa, aby bola zachovaná kvalita auditu. Smernica ukladá povinnosť členským štátom Európskej únie vytvoriť efektívny systém nad audítormi a audítorskými spoločnosťami a zabezpečiť, že audítori dodržiavajú stanovené normy. Povinnosť implementácie požiadaviek smernice Slovenskej republika bola ustanovená do 17. júna 2016.

Medzinárodné audítorské štandardy (ISA) predstavujú súbor medzinárodných noriem, ktoré boli zavedené predovšetkým z dôvodu regulácie audítorskej činnosti a zabezpečenia konzistencie a kvality auditu v rámci celého sveta. Potreba zaviesť Medzinárodné audítorské štandardy (ISA) vychádzala zo skutočnosti, že finančné výkazy spoločností v rôznych krajinách sú integrované do globálneho prostredia. Cieľom Medzinárodných audítorských štandardov (ISA) je jednotnosť postupov audítorov po celom svete, čím sa zabezpečuje konzistencia a vysoká kvalita auditu.

Tieto štandardy sú vydané a podporované Medzinárodnou federáciou účtovníkov – IFAC (International Federation of Accountants) prostredníctvom Rady pre medzinárodné štandardy pre audit a uisťovacie služby – IAASB (International Auditing and Assurance Standards Board). Úlohou IFAC je prispievať k tvorbe, prijímaniu a uplatňovaniu medzinárodných audítorských štandardov za pomoci IAASB, ako nezávislého orgánu IFAC. Tento nezávislý orgán vykonáva širšiu činnosť ako vydávanie Medzinárodných audítorských štandardov (ISA). IAASB okrem najviac využívaných Medzinárodných audítorských štandardov (ISA) vydáva:

- Medzinárodné štandardy kontroly kvality (ISQC),
- Medzinárodné štandardy pre zákazky na preverenie (ISRE),
- Medzinárodné štandardy pre zákazky na uisťovacie služby (ISAE),
- Medzinárodné štandardy na súvisiace služby (ISRS).

Schéma č. 2 **Štruktúra medzinárodných štandardov vydávaných IAASB**

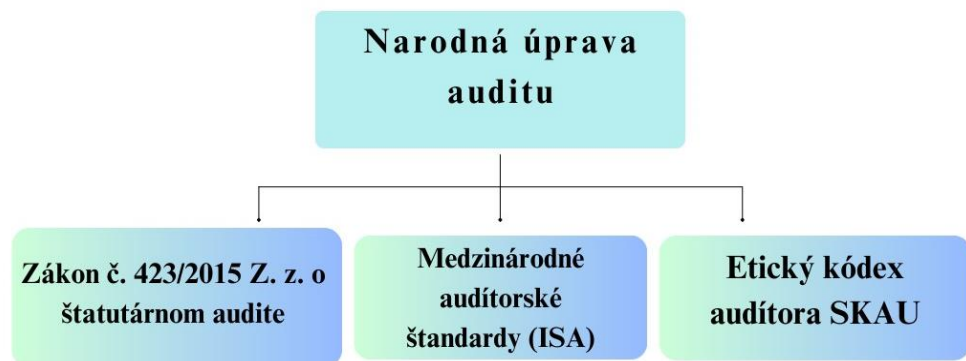

Zdroj: vlastné spracovanie (IFAC, 2020)

Etický kódex IFAC, ktorý vydáva Medzinárodná federácia účtovníkov IFAC je základnou normou, z ktorej vychádzajú etické požiadavky na audítorov v jednotlivých členských štátoch. V prvej časti sa venuje základným zásadám etického správania audítorov medzi ktoré patrí: bezúhonnosť, objektívnosť, odborná spôsobilosť a sústavné vzdelávanie, dôvernosť informácií a profesionálne správanie. V druhej časti sa venuje ohrozeniam, ktoré môžu vplývať na dodržiavanie etických zásad účtovných odborníkov poskytujúcich služby. Tretia časť sa zameriava na rovnakú problematiku ohrození, so zameraním na zamestnaných účtovných odborníkov.

Národná úprava audítorskej činnosti na Slovensku zahŕňa **zákon o štatutárnom audite**, **Medzinárodné audítorské štandardy (ISA)** a **Etický kódex audítora Slovenskej komory audítorov (SKAU)**.

Schéma č. 3 **Národná úprava auditu**

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Kareša (2015)

Základným právnym predpisom, ktorý upravuje štatutárny audit na Slovensku je zákon o štatutárnom audite. Zákon sa venuje úprave: podmienok na výkon štatutárneho auditu, postaveniu a činnostiam štatutárnych audítorov a dohľadu nad výkonom štatutárneho auditu. Taktiež upravuje pôsobnosť Slovenskej komory audítorov (SKAU) a pôsobnosť Úradu pre dohľad nad výkonom auditu (UDVA).

Zákon o štatutárnom audite sa týka iba audítorskej profesie, povinnosť auditu účtovnej závierky ustanovuje ďalší dôležitý právnym predpis. Povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom nájdeme v zákone č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“). Zákon o účtovníctve stanovuje, že medzi

účetné jednotky, ktoré musia mať povinne overenú účtovnú závierku patria „*obchodné spoločnosti a družstvá, ak ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie sú splnené aspoň dve z nasledujúcich podmienok:*“

- celková suma majetku je vyššia ako 4 000 000 eur,
- čistý obrat je vyšší ako 8 000 000 eur,
- priemerný prepočítaný počet zamestnancov presiahol 50.

Dané kritéria sa v priebehu rokov menili, resp. zvyšovali, v snahe znížiť administratívne zaťaženie podnikateľov. Či zvyšovanie kritérií má pozitívny vplyv ostáva otáznou, pretože podľa SKAU (2019) dôsledkom liberalizácie auditu môže byť zvýšená kriminalita, zhoršenie kvality účtovníctva a zníženie daňových príjmov. Okrem veľkostných kritérií prináleží povinnosť auditu aj účtovným jednotkám:

- ktorých cenné papiere boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu,
- ktoré zostavujú účtovnú závierku podľa § 17a – Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva,
- ktorým to ustanovuje osobitný predpis.

V podmienkach Slovenskej republiky sa štatutárny audit vykonáva podľa **Medzinárodných audítorských štandardov**. Tieto štandardy Slovenská republika implementovala do svojej právnej úpravy od 1. januára 2004. (Zákon o štatutárnom audite, §19)

Etický kódex audítora SKAU vychádza z Etického kódexu účtovného odborníka IFAC. Stanovuje etické požiadavky, ktorými by sa mali audítori riadiť a dodržiavať ich a pomáha štatutárnym audítorm dodržiavať súlad s platnou legislatívou. Etický kódex SKAU vydala Slovenská komora audítora a do platnosti vstúpil od 1. januára 2011.

1.3 Proces auditu

V nadväznosti na tretiu kapitolu práce, ktorá sa venuje konkrétnym audítorským postupom vo zvolenej účtovnej jednotke, uvádzame rámcovo proces audítorských činností,

aby bol čitateľovi poskytnutý aj teoretický základ. Celý proces auditu sa skladá z jednotlivých fáz, ktoré by mali na seba nadväzovať. Podľa Hayes (2014) sa proces auditu skladá zo štyroch fáz:

1. akceptácia klienta,
2. plánovanie a vytvorenie programu auditu,
3. testovanie dôkazov,
4. ukončenie auditu a vydanie audítorskej správy.

V tejto časti práce sa zameriame na rozobratie jednotlivých fáz, pričom najvyššiu pozornosť budeme venovať práve fáze akceptácie klienta, ktorej súčasťou je prieskum podnikateľského prostredia v danom odvetví.

1.3.1 Prvá fáza auditu – akceptácia klienta

Prvá fáza auditu začína ešte pred prijatím zákazky. Audítora v nej rozhoduje o tom, či prijme nového klienta alebo v prípade opakovaného auditu znovu hodnotí podmienky zákazky. Toto rozhodovanie je postavené na posúdení rizika zákazky. Na základe výsledku posúdenia audítora rozhodne o tom, či zákazku prijme a v prípade prijatia zväží, ako bude miera rizika vplývať na nasledujúce audítorské postupy. Celý proces posudzovania rizika zákazky pozostáva z identifikácie rizikových faktorov. (Müllerová, 2013)

Skôr ako audítora zákazku prijme, by sa mal uistiť o tom, či na potencionálnom klientovi nie je závislý. Nesmie vykonávať činnosti, ktoré sú v rozpore s požiadavkou na nezávislosť a nesmú existovať medzi ním a spoločnosťou iné prekážky, ktoré sú v rozpore s Etickým kódexom audítora. (Zákon o štatutárnom audite, § 22 ods. 2)

Pre audítora je dôležité v tejto fáze získať dostatočné informácie najmä o predmete činnosti klienta, podnikateľskom prostredí v danom odvetví, organizačnej štruktúre, vnútornom kontrolnom systéme, skúsenostiach vedenia s riadením podniku a špecifikách odvetvia. Špecifikám dopravného odvetvia sa budeme venovať v nasledujúcej kapitole teoretickej časti. Na základe získaných informácií dochádza k overovaniu toho, že audítora prijatím zákazky neporuší etické pravidlá a že v prípade potreby bude schopný zaistiť potrebných externých odborníkov k vykonaniu auditu. (Kareš, 2014)

Tabuľka č. 1 **Prehľad rizikových faktorov**

Povaha podnikateľského prostredia	citlivosť na zmeny v odvetví
	citlivosť na zmeny v zákonoch
	závislosť len na niekoľkých obchodných partneroch
Povaha podnikateľskej činnosti	rýchlo zastarávajúce technológie
	vysoká konkurencia
	nedostatok skúseností v odbore
Charakter obchodných transakcií, vzťahy medzi účtovnou jednotkou a ďalšími spoločnosťami	významné transakcie s prepojenými osobami
	špecifické a komplikované transakcie
Finančné výsledky	tlak vedenia na určité výsledky hospodárenia
	odmeňovanie vedenia spoločnosti závislé od výsledkov
Úroveň vnútorného kontrolného systému	neexistencia kontrolného útvaru
	zlá úroveň vnútorného kontrolného systému

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Müllerovej (2013)

Porozumieť oblasti a činnosti podnikania klienta považuje Müllerová (2013) za prvú podmienku úspešného vykonania auditu. Aby poznal účtovnú jednotku, vykonáva rôzne aktivity od rozhovorov so zamestnancami zodpovednými za sklad, účtovníctvo, financie, ich vedúcimi pracovníkmi až po vykonanie predbežných analytických postupov.

Pri poznávaní účtovnej jednotky Kareš (2014) pokladá za jeden z najdôležitejších zdrojov informácií o účtovnej jednotke práve manažment. Manažment by mal informovať audítora o účtovnej jednotke, o nových konkurentoch, zmenách v spoločnosti ako sú fúzie, akvizície a významných udalostiach.

Proces poznávania účtovnej jednotky následne pokračuje analýzou kontrolného prostredia, čo je dôležité pre rozhodnutie audítora o tom, do akej miery sa pri audite dá na systém vnútorných kontrol spoľahnúť. **Vnútorný kontrolný systém** predstavuje všetky postupy a metódy, ktoré vedenie spoločnosti zaviedlo na účinný chod podnikania.

Nedostatočný záujem manažmentu o úroveň vnútorného kontrolného systému alebo účtovnému systému môže viesť k zníženiu spoľahlivosti. Rozsah vnútorných kontrol závisí od veľkosti auditovanej spoločnosti. Veľké účtovné jednotky môžu mať samostatný kontrolný útvar, zatiaľ čo pri malých účtovných jednotkách je forma vnútornej kontroly jednoduchšia. Pri posudzovaní účinnosti vnútornej kontroly by sa mal audítor zamerať hlavne na zainteresovanosť osôb poverených vedením, postoj vedenia k podnikateľským rizikám, hierarchiu schvaľovania právomocí a vzťah nadriadenosti a podriadenosti.

Porozumenie interným kontrolám považuje Thorpsová et al. (2019) za pomoc audítovi pri hodnotení rizík významných nesprávností. Audítor nie je povinný porozumieť všetkým kontrolám, avšak pochopiť ako vnútorný kontrolný systém funguje je preňho kľúčové, aby vedel do akej miery sa na neho môže spoľahnúť. Počas oboznamovania sa účtovnou jednotkou, jej internými kontrolami a prostredím aplikuje štandard ISA 315 *Identifikácia a posúdenie rizika významných nesprávností poznaním účtovnej jednotky a jej prostredia*. (IFAC, 2020)

Ďalším dôležitým krokom je podľa Müllerovej (2013) oboznámenie sa s **účtovným systémom**. Podstata porozumenia účtovného systému vychádza toho, že účtovná závierka, ktorú audítor overuje je súčasťou účtovníctva a výstupu z celého účtovného obdobia. Aby pochopil celý proces v účtovníctve, musí porozumieť jednotlivým transakčným cyklom od objednávanie a príjmu tovaru a služieb, spracovania objednávok, ich expedície a fakturácie cez evidenciu a úhrady pohľadávok a záväzkov až po účtovanie zásob, dlhodobého majetku, nákladov, výnosov a ďalších transakcií. Všetky výstupy transakčného cyklu sa premietnu v zostatkoch hlavnej knihy. V prípade, že by neboli transakčné cykly spoľahlivé, audítor zisťuje, aké položky a s nimi súvisiace zostatky účtov hlavnej knihy sú nesprávne. Účtovný systém sa v dnešnej dobe spája s informačnými technológiami, ktoré sa používajú pri spracovaní účtovných informácií. Je potrebné zhodnotiť, či účtovný softvér spracováva dáta spoľahlivo a bezchybne, či k týmto dátam majú prístup len poverené osoby a či majú dáta dobré zabezpečenie v prípade krádeže alebo možného úniku. Z uvedeného vyplýva, že až po oboznámení sa s účtovným systémom a účtovným softvérom audítor zváži riziko výskytu významných nesprávností a vo fáze plánovania auditu navrhne audítorské postupy, ktoré sú schopné riziko znížiť. (Müllerová – Králiček, 2017)

V rámci prvej fázy audítora vykonáva **predbežné analytické postupy**, ktoré sú zamerané na zostatky účtov v hlavnej knihe a na ich väzby. Zostatky účtov porovnáva so zostatkami minulého účtovného obdobia, s predpokladanými výsledkami spoločnosti alebo s obdobnými dátami v odvetví. Pri veľkých zmenách analyzuje, čo k daným rozdielom viedlo. V tejto súvislosti audítora preveruje neobvyklé alebo podozrivé transakcie, transakcie s prepojenými osobami, analyzuje prípadné zmeny v účtovných postupoch, kontroluje dodržiavanie účtovných metód stanovených vnútornými smernicami, sleduje, či existuje predpoklad ohrozenia schopnosti účtovnej jednotky pokračovať vo svojej činnosti v budúcnosti. Ak by odhalil riziko možného ohrozenia pokračovať v činnosti, mal by o tejto skutočnosti informovať vedenie spoločnosti a premietnuť toto riziko do plánu auditu. Je potrebné poznamenať, že vo fáze poznania cieľom analytických testov nie je získanie audítorského dôkazu, ale len identifikovanie rizikových oblastí. (IFAC, 2012)

Posledným krokom prvej fázy auditu je **stanovenie hladiny významnosti**. Pretože nie je možné ani efektívne skontrolovať všetky účtovné doklady a transakcie, vykonanie auditu neposkytuje istotu úplnej bezchybnosti účtovnej závierky. Overená účtovná závierka by ale mala poskytovať záruku, že v nej nie je významná nesprávnosť. Na to slúži hladina významnosti, ktorá pomáha určiť, aké veľké nesprávnosti ovplyvňujú účtovnú závierku významne. Inými slovami, od akej sumy považuje audítora nesprávnosti za významné. Neexistuje žiaden vzorec na stanovenie výšky významnosti, audítora ju stanoví na základe posúdenia rizika zákazky a svojho vlastného odborného úsudku. Medzi úrovňou rizika a významnosťou existuje nepriamy vzťah, čo znamená, že čím je audítorské riziko vyššie, tým nižšia môže byť hladina významnosti a naopak. Za vhodné kritéria stanovenia významnosti sa považujú hlavne celkové aktíva, tržby z hlavnej činnosti, zisk pred zdanením a vlastné imanie. (Krišková, Užík, 2020)

Tabuľka č. 2 **Možné kritéria na stanovenie hladiny významnosti**

Možné kritérium	Percento
Zisk za bežné obdobie pred zdanením	3 – 7 %
Výnosy	1 – 3 %
Majetok spolu	1 – 3 %
Vlastné imanie	3 – 5 %

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Kriškovej, Užíka (2020)

1.3.2 Druhá fáza auditu – plánovanie a vytvorenie programu auditu

Po oboznámení sa s prostredím klienta, s podnikateľskou činnosťou, s vnútorným kontrolným systémom je audítor schopný určiť rozsiahlosť testov, ktoré musí vykonať, aby mohol vydať názor na účtovnú závierku. Primerané naplánovanie auditu pomáha audítorovi zamerať sa na dôležité oblasti auditu, identifikovať potenciálne problémy a správne zorganizovať a riadiť audítorský tím. To znamená, že audit bude vykonávaný s príslušnou starostlivosťou a efektívnosťou. (Krišková, Užik, 2020)

Podľa Kareša (2019) sa plánovanie realizuje priebežne počas auditu, čiže ide o neustály proces začínajúci od podpisu zmluvy, končiaci sa dokončením zákazky. Táto konkrétna fáza vedie k vypracovaniu plánu a stratégie auditu, pričom samotné plánovanie pokračuje. **Plán auditu** je podrobnejší a vychádza z celkovej stratégie auditu. **Stratégia auditu** spočíva v stanovení charakteru, časového rozvrhnutia a rozsahu zdrojov potrebných na vykonanie zákazky, pričom sa zohľadňujú vlastnosti zákazky. Prizerá sa na požiadavky na vykazovanie, ktoré sú špecifické pre určité odvetvie, rámec účtovného vykazovania, vzťahy materského podniku s dcérskym podnikom a iné. Obsahom plánu auditu je časové rozvrhnutie a rozsah plánovaných postupov na posúdenie rizík a ostatných audítorských postupov vykonávaných na zákazke, pričom cieľom je znížiť riziko auditu na prijateľnú úroveň.

Audítorské riziko podľa Asociácie certifikovaných účtovníkov predstavuje riziko, že audítor vyjadří nesprávny názor na účtovnú závierku v prípade, keď je účtovná závierka výrazne skreslená. Audítor zníži audítorské riziko, pokiaľ získa dostatočné dôkazné informácie, to znamená že medzi audítorským rizikom a množstvom dôkazov je nepriamy vzťah. Toto riziko sa skladá z:

- **Prirodzeného rizika**, ktoré predstavuje náchylnosť účtovného zostatku na nesprávnosti, ktoré môžu byť závažné (jednotlivo alebo súhrnne) a to aj napriek existencii internej kontroly. Už z názvu vyplýva, že niektoré zostatky sú prirodzene náchylnejšie na nesprávnosti ako iné. Súvisí s povahou účtovnej jednotky, s rizikovosťou podnikania, s nestálosťou odvetvia a inými faktormi. (Kareš, 2017)
- **Kontrolného rizika** vzniká ako následok nedostatočnej vnútornej kontroly, čo spôsobí neodhalenie chýb spôsobených ľudským faktorom,

v informačnom systéme, v dôsledku nedostatočnej kontroly zo strany vedenia. Kontrolné riziko existuje vždy, závisí však na tom či je vnútorný kontrolný systém účinný, čím sa riziko znižuje. (Cvečková)

- **Detekčného (zist'ovacieho) rizika**, ktoré na rozdiel od prirodzeného a kontrolného rizika audítora môže ovplyvniť. Znamená, že audítora neodhalí nesprávnosť v účtovnej závierke, ktorá môže byť významná. Na základe nastavenia úrovne prirodzeného a kontrolného rizika vie audítora odvodiť úroveň detekčného rizika. Závisí od navrhnutých audítorských postupov, adekvátneho plánovania a načasovania a rozsahu kontrolných a vecných testov.

Riziko významnej nesprávnosti predstavuje kombináciu prirodzeného a kontrolného rizika. Kareš (2017) opisuje riziko významnej nesprávnosti ako riziko, že v účtovnej závierke sa vyskytnú významné nesprávnosti ešte pred začatím akejkoľvek práce audítora. Pokiaľ sa audítora uistí, že riziko významnej nesprávnosti je nízke, môže tak nastaviť detekčné riziko na vysokú úroveň. Podľa Maděru (2011) by mal audítora pri zisťovaní rizík zvážiť, aké nesprávnosti sa môžu pri účtovaní transakcií a zostavovaní účtovnej závierky vyskytnúť. Najčastejšie sa jedná o tieto typy potenciálnych nesprávností:

- platnosť (existencia, výskyt),
- úplnosť (nie sú zaúčtované všetky transakcie),
- správnosť (zaúčtovanie v nesprávnej výške),
- zaúčtovanie do účtovného obdobia (nesprávne účtovné obdobie),
- ocenenie (majetok, záväzky sú ocenené v nesprávnej výške),
- prezentácia v účtovnej závierke (údaje sú prezentované zavádzajúcim spôsobom, nenachádzajú sa kompletne informácie).

1.3.3 Tretia fáza – testovanie dôkazov

Hlavnou náplňou tretej fázy je uskutočnenie **testov spoľahlivosti** a **testov vecnej správnosti** (substantívne postupy), ktoré zabezpečia získať audítorské dôkazy. Ako sme už naznačili v predchádzajúcej kapitole, testy spoľahlivosti sa sústreďujú na odhaľovanie účinnosti vnútorného kontrolného systému. Vykonanie testov môže byť zamerané na preverovanie dodržiavania interných smerníc, rozhovoroch s manažmentom,

zamestnancami podniku. Na základe výsledkov testov spoľahlivosti audítor naplánuje rozsiahlosť testov vecnej správnosti. Müllerová (2013) uvádza, že testy spoľahlivosti je možné vykonávať **priamo** – kedy audítor je účastníkom nejakých procesov (napr. pri inventarizácií), alebo **nepriamo** – kedy audítor vedie diskusie so zamestnancami, ktorí sa na daných procesoch podieľajú. V praxi sa stretávame najčastejšie s kombináciou oboch prístupov. Na základe vyhodnotenia testov spoľahlivosti audítor môže vykonať substantívne postupy.

Substantívne analytické postupy vykonáva audítor, aby sa utvrdil, že medzi jednotlivými vykazovanými položkami neexistujú významné nesprávnosti. Najčastejšie sa používajú na veľké objemy transakcií, ktoré postupom času vykazujú predvídateľný trend. (Krišková, Užík, 2020) Pri testovaní sa porovnávajú skutočné zostatky s plánovanými či rozpočtovanými hodnotami, ďalej sa porovnávajú s rovnakými zostatkami minulých období, poprípade údajmi podobných podnikov. V prípade, že rozdiely sú značne veľké, audítor by mal vykonať dodatočné postupy alebo sa spýtať vedenia. Ak by ani rozdiely nebolo možné vysvetliť, môže to naznačovať zvýšenie rizika významnej nesprávnosti pre dané tvrdenie.

Testy detailov predstavujú overenie správnosti konečných zostatkov alebo konečných stavov konkrétnych účtov. Audítor pri plánovaní stanoví, či bude detailne testovať všetky zaúčtované položky alebo použije výber položiek na základe vzorky. Ďalej audítor pri plánovaní určí, či bude testovať zostatky na nadhodnotenie alebo podhodnotenie. Nadhodnotenie zostatkov môžu spôsobovať neplatné operácie, alebo ich zaúčtovanie vo vyššej čiastke, prípadne zaúčtovanie do nesprávneho účtovného obdobia. Podhodnotenie zostatkov môže spôsobovať nezaúčtovanie uskutočnených transakcií, ich zaúčtovanie v nižšej čiastke, alebo tiež zaúčtovanie do nesprávneho účtovného obdobia. K detailným testom patria aj externé confirmácie, ktoré predstavujú dôkazné informácie od banky, veriteľov, dlžníkov a iných osôb. (Müllerová, 2013)

Postup pri výbere vzorky sa rozlišuje na **štatistický** výber a **neštatistický** výber vzorky. Podľa ISA 530 pri štatistickom výbere musí byť výber položiek náhodný a na vyhodnotenie výsledkov vzorky vrátane zisťovania rizika sa musí uplatniť teória pravdepodobnosti. Ak sa pri výbere vzorky tieto vlastnosti nevyskytujú, jedná sa o neštatistický výber vzorky, tzn. uplatňuje sa odborný úsudok audítora. (Krišková, Užík, 2022)

Výpočet veľkosti vzorky na základe najčastejšie používanej štatistickej metódy výberu vzorky sa skladá z dvoch krokov a vypočíta nasledovným spôsobom (IFAC, 2012):

➤ **Krok 1 – Výpočet intervalu výberu vzorky**

$$\text{Interval výberu vzorky} = \frac{\text{vykonávacia významnosť}}{\text{faktor spoľahlivosti}}$$

➤ **Krok 2 – Výpočet veľkosti vzorky**

$$\text{Veľkosť vzorky} = \frac{\text{súbor dát, ktorý sa má testovať}}{\text{interval výberu vzorky}}$$

Rozlišujeme tri úrovne redukcie rizika, a to nízku, strednú a vysokú. Rozdiel v úrovniach vychádza z faktora spoľahlivosti, ktorý sa uplatnil pri výbere vzorky. Čím nižší je faktor spoľahlivosti, tým je nižšia veľkosť vzorky a úroveň dosiahnutej redukcie rizika. Túto skutočnosť sme ilustrovali v nasledujúcej tabuľke, ktorá uvádza typické úrovne spoľahlivosti.

Tabuľka č. 3 **Výber faktorov spoľahlivosti**

Požadovaná redukcia rizika	Úroveň spoľahlivosti	Faktor spoľahlivosti
Vysoká	95 %	3,0
Stredná	80 – 90 %	1,6 – 2,3
Nízka	65 – 75 %	1,1 – 1,4

Zdroj: vlastné spracovanie podľa IFAC 2012

1.3.4 Štvrtá fáza auditu – ukončenie auditu a vydanie auditorskej správy

Po dokončení testovania audítor preskúma následné udalosti a predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti. Vo finálnej etape dochádza k zhrnutiu celého procesu auditu a vydaniu správy audítora, ktorá obsahuje stanovisko na finančné výkazy. Keďže medzi dátumom vydania správy audítora a dátumom, ku ktorému sa zostavuje

účtovná závierka je určitý časový interval, existuje pravdepodobnosť, že v spoločnosti môže nastať udalosť, ktorá ovplyvní informácie v účtovnej závierke. Audítora je povinný posúdiť následné udalosti, ktoré by mohli významne ovplyvniť hodnotenie finančnej pozície alebo výkonnosti účtovnej jednotky užívateľom účtovnej závierky. Taktiež má povinnosť posúdiť nepretržité pokračovanie v činnosti (going concern). V priebehu vykonávania auditu sa predpokladá nepretržité pokračovanie v činnosti, tzn. že účtovná jednotka bude schopná splácať svoje záväzky a realizovať svoju činnosť aj v nasledujúcich účtovných obdobiach. Indikátory možných problémov súvisiacich s budúcim vývojom sú súdne spory proti klientovi, vysoká fluktuácia zamestnancov, straty z prevádzkovej činnosti, straty kľúčových dodávateľov alebo zásadné zmeny v legislatíve atď. (Krišková, Užík, 2020)

V záverečnej fáze je dôležité získanie vyhlásenia vedenia spoločnosti, ktorého účelom je uznanie manažmentu za svoju zodpovednosť za účtovnú závierku. Taktiež v ňom vedenie spoločnosti vyhlasuje, že poskytlo všetky poklady audítora. Dátum vyhlásenia by sa mal čo najviac blížiť k dátumu audítorskej správy, pričom nesmie byť neskorší, ako je dátum vydania audítorskej správy.

Celý proces auditu sa ukončí vydaním správy audítora, v ktorej audítora vyjadruje svoj odborný a nezávislý názor na účtovnú závierku a súlad výročnej správy s účtovnou závierkou. Názor na správnosť účtovnej závierky môže byť buď **nemodifikovaný** alebo **modifikovaný**. Nemodifikovaný názor vyjadri, keď je účtovná závierka vo všetkých významných súvislostiach zostavená v súlade s príslušnou úpravou účtovníctva. Správa s modifikáciou môže podľa Müllerovej (2013) obsahovať buď podmienený názor, odmietnutie názoru alebo záporný názor.

1.4 Charakteristika odvetvia dopravy a špecifiká v oblasti štatutárneho auditu v dopravnom sektore

Jednou z etických požiadaviek pri audite účtovných závierok je odborná spôsobilosť. Aby audítora dodržiaval danú požiadavku, mal by uplatňovať vedomosti, ktoré sú relevantné pre odvetvie. Pri akceptovaní zákazky by mal mať poznatky o príslušnom odvetví. (Etický kódex audítora SKAU, 2018)

Každé podnikateľské prostredie sa vyznačuje určitými špecifikami a rizikami. Medzinárodné audítorské štandardy sústreďujú veľkú pozornosť na identifikáciu

rizikových faktorov, ktoré by mal audítor posúdiť. V tejto podkapitole sa zameriame na podnikateľské riziká, ktoré môžu u auditovaného subjektu, ktorým je dopravná spoločnosť vzniknúť a s ktorými by sa mal audítor oboznámiť vo fáze poznania.

Odvetvie dopravy na Slovensku zahŕňa kombináciu súkromných a verejných subjektov. To znamená, že existujú dopravné spoločnosti, ktoré sú súkromnými firmami ale aj verejné inštitúcie, ktoré zodpovedajú a riadia dopravu, poskytujú verejné dopravné služby. Súkromné spoločnosti pôsobia v dopravnom sektore so ziskovým cieľom a často ponúkajú komerčné dopravné služby ako je nákladná a osobná doprava. Keďže naším zámerom je poukázať na špecifiká auditu v podniku poskytujúcom dopravné služby, konkrétne v cestnej doprave zameriame sa na súkromný sektor.

Podľa zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov je prevádzkovaním cestnej dopravy podnikanie, ktorého predmetom je odplatné poskytovanie dopravných služieb verejnosti. Dopravnými službami sú preprava cestujúcich v osobnej doprave a preprava tovaru v nákladnej doprave. Podnikanie v cestnej doprave podlieha prísny právny predpisom. Prevádzkovatelia dopravy sú viazaní nie len vnútroštátnym právom, ale taktiež aj legislatívnymi normami Európskej Únie. Audítor musí zabezpečiť, že všetky tieto regulácie a zákony sú dodržiavané.

Štatutárny audit v dopravnom sektore má niekoľko špecifik, ktoré ho odlišujú od auditov v iných odvetviach. Za hlavné špecifiká, ktorými sa dopravné spoločnosti vyznačujú patrí veľkosť dlhodobého hmotného majetku v podobe vozových parkov a dopravných prostriedkov. Audítor musí mať schopnosť určiť hodnotu dlhodobého majetku, overiť ich stav, potvrdiť existenciu a vlastnícke právo k tomuto majetku. Fyzická kontrola dlhodobého majetku sa nemusí vždy podariť vykonať (napr. ak je nákladné vozidlo v zahraničí) a preto audítor musí zvoliť iné alternatívne metódy overenia jeho existencie. Z dôvodu, že v účtovnej závierke dopravnej spoločnosti tvorí najväčšiu časť aktív dlhodobý hmotný majetok, audítor by mal venovať pozornosť správnosti posúdenia hodnoty tohto majetku. Môže nastať situácia, že audítor nesprávne odhadne hodnotu dlhodobého hmotného majetku, dôsledkom čoho môže byť nadhodnotenie alebo podhodnotenie. Takéto nesprávnosti môžu vzniknúť napríklad, ak nebola vytvorená opravná položka k majetku, ktorý bol poškodený (dopravná nehoda) a ktorý si v nasledujúcom účtovnom období vyžiada náklady na opravy. Ako príklad dopravnej nehody je uvedený z dôvodu, že dopravný sektor je náchylný na riziká spojené s nehodami a haváriami. Taktiež treba upriamiť pozornosť na zaradenie dopravných prostriedkov do správnych odpisových skupín, na zvolenie vhodného spôsobu odpisovania.

Prostredníctvom odpisov je možné upraviť výšku nákladov a tak vykázat nižšiu daňovú povinnosť, ako to v skutočnosti zákon umožňuje.

Ďalším špecifikom dopravných spoločností, týkajúce sa podnikateľského rizika je zmena cien pohonných hmôt. Spotreba pohonných látok patrí medzi hlavné náklady v dopravnom sektore. V súčasnosti sa ceny pohonných hmôt výrazne zvýšili, čo pre spoločnosti orientované na dopravu môže ohroziť ich pokračovanie v podnikateľskej činnosti. Podnikateľské riziká patria medzi prirodzené riziko auditu na úrovni účtovnej závierky. Nedostatočná schopnosť kontrolovať náklady, či už v dôsledku zvýšenia cien palív, vzniku dopravných nehôd, prerušenia dodávateľského reťazca môže spôsobiť problémy, ktoré ohrozujú finančnú životaschopnosť podnikov. Následkom toho môže vedenie spoločnosti, resp. vlastníci mať sklony k skresľovaniu prezentovaných údajov v účtovnej závierke. Audítori musia skúmať, akým spôsobom tieto riziká ohrozujú finančnú stabilitu.

Istým špecifikom, ktoré súvisí s dopravnými spoločnosťami je oblasť mzdových nákladov, vrátane súvisiacich cestovných náhrad. Vodiči nákladnej dopravy vykonávajú pracovnú činnosť prevažne na území iných členských štátov EÚ. Zamestnancom dopravných spoločností patria cestovné náhrady pri zahraničnej pracovnej ceste a slovenské mzdové nároky. (Národný inšpektorát práce, 2016) Z uvedeného vyplýva, že môže nastať riziko nesprávneho použitia kurzu na prepočet záloh a vyúčtovania, nedodržania limitu stravného a vreckového. Existujú ďalšie špecifiká v dopravnom odvetví, ktorým sa budeme venovať už na konkrétnej účtovnej jednotke podnikajúcej v tomto prostredí.

2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Záverečná práca je zameraná na štatutárny audit účtovnej závierky, pričom jej hlavným cieľom je aplikovať audítorské postupy vo vybraných oblastiach účtovnej závierky konkrétnej účtovnej jednotky zameranej na poskytovanie dopravných služieb s dôrazom na dlhodobý majetok a vyhodnotiť výsledky z uvedenej aplikácie. Na naplnenie hlavného cieľa sme si stanovili čiastkové ciele:

- Prvým čiastkovým cieľom je získať informácie z platnej legislatívy upravujúcej štatutárny audit, charakterizovať proces auditu.
- Druhým čiastkovým cieľom je špecifikovať audit v odvetví, v ktorom vybraná účtovná jednotka pôsobí.
- Tretím čiastkovým cieľom je zvoliť oblasť, ktorú budeme testovať vzhľadom na predmet podnikania.
- Štvrtým čiastkovým cieľom je aplikovať audítorské postupy na konkrétnu účtovnú jednotku.
- Piatym čiastkovým cieľom je zhrnúť výsledky auditu.

Pri vypracovaní prvého a druhého čiastkového cieľa v rámci teoretickej časti sme vychádzali z poznatkov získaných štúdiom odbornej literatúry, rôznych štúdií, knižných publikácií či už slovenských ale aj zahraničných autorov. Informácie sme čerpali taktiež z legislatívy a metodických usmernení SKAU, pričom bola použitá metóda zberu informácií a následne pri selekcii informácií sme využili metódu selekcie.

Na dosiahnutie tretieho čiastkového cieľa bolo pre nás dôležité vybrať oblasť, ktorú budeme testovať. Na základe odvetvia, v ktorom auditovaná spoločnosť pôsobí sme usúdili, že disponovanie dlhodobým hmotným majetkom je jej hlavným predpokladom k vykonávaniu podnikateľskej činnosti.

Pri vypracovaní štvrtého čiastkového cieľa sme získali informácie z účtovnej závierky spoločnosti, z registra dlhodobého hmotného majetku, z rozhovorov s manažmentom a súčasným audítorom, pričom sme prostredníctvom metódy syntézy spojili poznatky o účtovnej jednotke do jedného celku. S poznávaním auditovanej spoločnosti súviselo aj využitie metódy pozorovania. Pri stanovení hladiny významnosti ako aj pri testovaní dlhodobého hmotného majetku sme využili matematicko-štatistické

metódy. Ďalej pri predbežných analytických postupoch bola použitá metóda komparácie, kedy sme porovnávali údaje z bežného účtovného obdobia a bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia, pričom sme využili aj metódu analýzy, aby sme rozobrali, prečo dané zmeny vznikli. V závere na dosiahnutie piateho čiastkového cieľa sme pri navrhnutí názoru audítora na účtovnú závierku využili metódu dedukcie.

3 Výsledky práce a diskusia

V tejto kapitole záverečnej práce sú aplikované teoretické poznatky do praktickej časti, v ktorej sa zameriavame na audit účtovnej závierky konkrétnej spoločnosti. Z dôvodu, že sa práca týka veľmi citlivých údajov, ostane spoločnosť anonymizovaná pod fiktívnym názvom *Autodoprava, s. r. o.* Taktiež niektoré finančné údaje sú zámerne zamenené, prípadne upravené z dôvodu ochrany osobných údajov.

Rozsah diplomovej práce neumožňuje niektoré oblasti analyzovať do hĺbky, preto sa zameriame na tie najpodstatnejšie pre danú dopravnú spoločnosť a určité audítorské závery budeme považovať za vopred dané.

3.1 Predstavenie auditovanej spoločnosti

Spoločnosť Autodoprava, s. r. o. so sídlom na území Slovenskej republiky bola založená v roku 2002 zápisom do obchodného registra. Predstavovala rodinný podnik so zameraním na poskytovanie služieb v cestnej nákladnej doprave na lokálnej úrovni. Od svojho vzniku spoločnosť kontinuálne zvyšovala kapacitu vozového parku, počet zamestnancov a taktiež svoj obrat. Spoločnosť v súčasnosti zamestnáva viac ako 110 zamestnancov, z toho 3 vedúci pracovníci, ktorí sú zároveň spoločníkmi a konateľmi. Svoje služby poskytuje v oblasti prepravy tovaru, osôb, odťahovej služby a servisnej činnosti. Najviac sa špecializuje na prepravu konfekcie. Podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE) je podnik zaradený do kategórie 49410 Nákladná cestná doprava.

Má povinnosť auditu podľa § 19 ods. 1 a) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, keďže spĺňa veľkostné kritéria na overenie účtovnej závierky audítorom.

Spoločnosť nevlastní žiadny kapitálový podiel v iných spoločnostiach. V zahraničí nemá organizačnú zložku. Spoločnosť zaznamenala medziročný nárast tržieb o 10 % a dosiahla celkovú úroveň 19,4 mil. €, čo je o 1,8 mil.€ viac ako v roku 2022. Táto skutočnosť mala zásadný pozitívny dopad na hospodársky výsledok.

3.2 Prvá fáza auditu – identifikovanie rizika zákazky, poznanie spoločnosti a predbežné analytické postupy

Tak ako už bolo spomenuté v teoretickej časti, pred samotným uzatvorením zmluvy je nutné posúdiť riziko zákazky. Po prijatí zákazky je potrebné stanoviť podmienky zákazky a taktiež porozumieť činnosti podnikania klienta, vnútornému kontrolnému prostrediu a účtovnému systému. Následne po zistení daných skutočností sa plánuje audit účtovnej závierky.

3.2.1 Identifikovanie rizika zákazky a oboznámenie sa s oblasťou podnikania

Pri posúdení **rizika zákazky** sme vychádzali z konzultácie s audítorom a manažmentom spoločnosti a taktiež overovaním určitých skutočností. Na základe týchto postupov sme zistili nasledovné skutočnosti.

Spoločnosť má dlhoročné skúsenosti s podnikaním v oblasti dopravy. Vo vedení spoločnosti nastali zmeny, z dôvodu prístúpenia ďalšieho spoločníka. Už dlhodobo spoločnosť vykazuje pozitívne výsledky. Vedenie spoločnosti nie je odmeňované v závislosti od výsledku hospodárenia, z toho titulu neexistuje riziko tlaku na finančné výsledky v závislosti od odmien. Organizačná štruktúra spoločnosti nie je zložitá, je rozdelená podľa funkcií na menšie skupiny, ktoré majú jasne vymedzené svoje kompetencie. Činnosť podniku je realizovaná v jednej budove a to v sídle spoločnosti. Sídlom spoločnosti je vybudované v komplexnej centrále, ktorá zahŕňa vlastné administratívne priestory, servis, sklad, autoumyváreň, parkovacie priestory preto riadenie podniku je prevažne centralizované. Neexistujú žiadne prebiehajúce súdne spory.

Čo sa týka **oblasti podnikania**, v súčasnosti ale aj v budúcom horizonte sú podnikateľské aktivity v dopravných a špedičných službách zložité. Náklady dopravných spoločností sú na hrane pokrytia, ceny tlačí silná konkurencia z okolitých štátov na úroveň, ktorú si dopravné podniky na Slovensku nevedia dovoliť. Dôvodom je nízka podpora štátu, výška dane z motorových vozidiel, cestné poplatky, mýtné poplatky, poisťné, náhradné diely, či neustále sa zvyšujúca cena pohonných hmôt. V poslednom období je výrazný nárast firiem, poskytujúcich dopravné služby, čo sa prejavuje najmä na možnostiach nových zákaziek. V prospech auditovanej firmy hovoria dlhoročné skúsenosti jej pracovníkov s prepravnou činnosťou. Vybudované kontakty, dobré vzťahy a znalosť

prostredia sú predpokladom pre udržanie výkonov na doterajšej úrovni. Aj napriek neistotám v oblasti nákladnej dopravy, ktoré ovplyvňujú podnikateľské prostredie na Slovensku spoločnosť naďalej prosperuje a neexistujú skutočnosti, ktoré by mohli zásadným spôsobom ovplyvniť schopnosť spoločnosti nepretržite pokračovať vo svojej činnosti. Riziko treba hodnotiť v dlhodobom horizonte, pričom v najbližšom období neovplyvní činnosť auditovanej spoločnosti. Manažment sa dôsledne venuje identifikácii zdrojov podnikateľských rizík, ich analýzou a hodnotením. Na základe toho volí opatrenia na ich zvládnutie. Využíva poistenie a zavádza účinné vnútorné mechanizmy na znižovanie týchto rizík.

Z dôvodu diverzifikácie obchodných aktivít, aj kvôli zložitej situácii v oblasti poskytovania dopravných služieb sa majitelia spoločnosti v minulosti rozhodli odčleniť časť majetku spolu s adekvátnymi službami do samostatnej spoločnosti v rámci predaja časti podniku. Novozaložená spoločnosť vykonáva hlavne prenájom nehnuteľného a hnutel'ného majetku okrem vozidiel dopravy a servis vozidiel. Delimitáciou prešlo zo spoločnosti Autodoprava, s. r. o. 5 zamestnancov. Okrem spomínaného majetku prešla pod novú spoločnosť časť zásob, pohľadávok a na strane pasív časť leasingov k predanému majetku, vklady spoločníkom mimo základného imania, ich pôžičky a drobné záväzky za zamestnancov a z obchodného styku. Spoločnosť takto predala svoje aktíva a vrátane predajnej ceny ocenenej na základe znaleckého posudku.

V spoločnosti už dlhoročne vykonáva audit účtovnej závierky audítor so skúsenosťami s auditovaním spoločností v podobnej oblasti podnikania. Počas rokov, kedy vykonával audit v tejto účtovnej jednotke, názor na účtovnú závierku vyjadril bez modifikácie. Podľa jeho vyjadrenia spoločnosť spolupracuje a poskytuje všetky potrebné informácie k vykonaniu auditu. Taktiež sme s manažmentom prediskutovali udalosti, ktoré by mohli zásadným spôsobom ovplyvniť schopnosť účtovnej jednotky nepretržite pokračovať v jej činnosti. Na základe týchto skutočností aj podľa vyjadrenia audítora a manažmentu sme dospeli k záveru, že riziko zákazky je obvyklé a je možné zákazku prijať.

3.2.2 Poznanie auditovanej spoločnosti

V rámci poznania účtovnej jednotky sme sa snažili pochopiť činnosť auditovanej spoločnosti, jej vnútorné kontroly a tiež fungovanie účtovného systému.

Autodoprava, s. r. o. realizuje cestnú nákladnú dopravu vnútroštátne, medzinárodne či už v krajinách EÚ ale aj v rámci tretích krajín. Prepravy vykonáva na základe uzatvorených zmlúv o preprave, alebo na základe objednávok na prepravu. V prevažnej miere pokračuje v spolupráci s firmami z predchádzajúcich období. Auditovanej spoločnosti sa podarilo v roku 2023 získať aj niekoľko nových odberateľov, nie však významného charakteru. Najväčší objem vlastných prepráv vykonáva pre firmy, s ktorými má uzatvorené dlhoročné kontrakty. Patrí medzi nich Continental Matador Rubber, Continental Barum, C&A a ďalší pričom pri týchto zákazníkoch sa dosiahol v najvyšší medziročný rast tržieb a to takmer o 12 %. Spoločnosť má viacero zákazníkov, preto nie je závislá len na jednom.

Predmet činnosti na základe výpisu z obchodného registra:

- vnútroštátna cestná nákladná doprava
- vnútroštátna nepravidelná autobusová doprava
- zasielateľstvo
- colno-deklaračné služby
- prevádzkovanie skladov mimo verejných skladov
- služby v oblasti logistiky
- predaj motorových vozidiel
- údržba a oprava motorových vozidiel
- kúpa tovaru za účelom jeho predaja konečnému spotrebiteľovi
- kúpa tovaru za účelom jeho predaja iným prevádzkovateľom živností
- veľkoobchod v rozsahu voľných živností
- sprostredkovanie obchodu a služieb v rozsahu voľných živností
- prenájom strojov a prístrojov bez obsluhujúceho personálu
- čistenie komunikácií, zimná údržba a údržba komunikácií
- upratovacie služby
- práce so stavebnými mechanizmami
- prípravné práce pre stavby - zemné, demolačné a výkopové práce
- odťahová služba
- prenájom hnutel'ných vecí
- prenájom nehnuteľností spojený s poskytovaním iných než základných
- služieb spojených s prenájomom
- medzinárodná preprava tovaru po ceste v prenájme ale za úhradu

Kontrolné prostredie

Počas posudzovania efektívnosti vnútorného kontrolného systému sme čerpali informácie najmä v rozhovore s manažmentom spoločnosti. Rozhodujúcimi pracovníkmi sú spoločníci, ktorí sú zároveň konateľmi, finančný riaditeľ a obchodný riaditeľ. Overovaním sme zistili, že právo podpisovať príkazy na úhradu prijatých faktúr má finančný a obchodný riaditeľ. Na prijímanie a úhrady platieb sa používajú bankové účty, pričom transakcie musia byť schválené zodpovedným zamestnancom pred tým ako sa uskutočnia. Zodpovednosťou konateľov je schvaľovanie úverov, všetkých významných výdavkov, podpisovanie príkazov a zmlúv, rozhodovanie o cenníkoch a schvaľovanie zliav. Hlavná účtovníčka má za zodpovednosť kontrolovať bankové výpisy, pokladnicu, schvaľovať doklady, overovať náklady a pripravené podklady, riadiť priebeh inventúr, kontrolovať výplatu miezd a väzbu na účtovníctvo a odsúhlasovať mesačne saldokontá, sklad a tržby s hlavnou knihou.

Proces vyhodnotenia rizík účtovnej jednotky

Spoločnosť pravidelne zostavuje finančné plány týkajúce sa jej budúcich vízií ako je obnova vozového parku a ďalšie projektové investície. Vývoj tržieb a objem prepráv je pravidelne vyhodnocovaný na mesačnej báze a porovnáva sa s plánom. O potrebe obstarávania dlhodobého majetku rozhoduje obchodný riaditeľ na základe plnenia plánov po schválení spoločníkov. Prepravy u najvýznamnejších zákazníkov sú zazmluvnené na dlhšie časové obdobie. Výsledky spoločnosti, vývoj tržieb a plnenie finančných plánov priebežne kontrolujú majitelia firmy.

Kontrolné činnosti

Okrem vlastných prepráv spoločnosť vykonáva špedičnú činnosť a to vo významnej miere. Pri špedícií ide o služby, pri ktorých zaisťuje prepravu tovaru pod vlastným menom pre objednávateľa bez toho, aby priamo spoločnosť realizovala prepravu.

Spoločnosť na svoju činnosť využíva rôzne systémy, medzi ktoré patrí DMD softvér určený pre dispečerov, ktorí pomocou neho plánujú, monitorujú a vyhodnocujú údaje o preprave. Vo fáze plánovania dispečeri prostredníctvom systému prijímajú objednávky, plánujú výkony vodičov a logistiku vývozov tovaru vzhľadom na požiadavky

odberateľov. Ďalej sa pomocou tohto systému vo fáze monitorovania zbierajú dáta o skutočnej prevádzke vozidla. Keďže vozidlá auditovanej spoločnosti sú vybavené systémom GPS je možné sledovať stav, polohu a pohyb vozidiel v reálnom čase a zvoliť najvhodnejšie vozidlo pre novú zákazku. On-line sledovanie pohybu vozidiel vďaka GPS systému dovoľuje reagovať na prekážky, ktoré vznikli na trase a efektívnu komunikáciu dispečera s vodičom. Taktiež je možné mať prehľad o spotrebe vďaka sledovaniu paliva v nádrži vozidla a tým zamedziť neoprávneným manipuláciám s palivom. Záznam o výkone vozidla sa stáva podkladom pre výpočet miezd, spotreby pohonných hmôt a fakturácií. Vyhodnocovacia fáza umožňuje dispečerom a účtovníkom vyúčtovať a vyhodnotiť spotrebu paliva, vypočítať mzdy, vypočítať celkové náklady a vytvoriť reporty. Program riadenia logistiky slúži taktiež na vyhodnotenie pomeru nákladov a ziskovosti jednotlivých prepravných zákaziek, na vypracovanie palivových máp a informuje o stave vozového parku.

Informačný účtovný systém podniku

Aby sme porozumeli účtovnému systému museli sme porozumieť aj výpočtovej technike, ktorá sa používa pri spracovávaní účtovných dát. Zistili sme, že spoločnosť má informačného technika z externého prostredia, ktorý zabezpečuje správny chod systému. Spoločnosť na svoju činnosť používa štandardné počítače, ktoré sú chránené antivírusovým programom a pravidelne aktualizované. Na vedenie účtovníctva sa využívajú programy od firiem s dobrým menom na trhu. Účtovníctvo sa vedie v účtovnom softvéri OMEGA od spoločnosti Kros, a. s. a mzdy sú spracovávané softvérom od firmy MRP, ktorý je taktiež bežne dostupný a rozšírený na trhu. Výstupy z miezd sú do účtovníctva zadávané internými dokladmi. Aktualizácia, servis a riešenie prípadných problémov sú zmluvne zabezpečené. Spoločnosť využíva operatívne poradenstvo cez Hotline. Na zostavovaní účtovnej závierky sa podieľajú zodpovedné osoby vo vedení účtovníctva, ktoré sú monitorované externými odborníkmi. Systém DMD pre riadenie dopravy je prepojený na účtovníctvo, údaje z neho sú integrované do OMEGY, kde sa vykonáva fakturácia. Pre každú oblasť účtovníctva, pre ktorú má spoločnosť náplň sú vypracované interné smernice, podľa ktorých sa postupuje. Pomocou vlastného zálohovacieho servera sa pravidelne zálohujú dáta, aby sa nestratili. Údaje z účtovného softvéru sa denne zálohujú a ukladajú na bezpečnom cloude. Každý pracovník má svoje osobné heslo a prístup len k tým údajom, ktoré sa týkajú jeho pracovnej pozície.

3.2.3 Predbežné analytické postupy

V tejto kapitole sme sa venovali predbežným analytickým postupom, za účelom zistenia rizikových oblastí, porovnania zostatkov bežného účtovného obdobia so zostatkami minulého účtovného obdobia a analýzy významných rozdielov plynúcich z tohto porovnania. Na základe výsledkov po konzultácií s audítorom sa naplánoval rozsah testovania jednotlivých oblastí.

Tabuľka č. 4 Porovnanie strany aktív v bežnom a predchádzajúcom účtovnom období

STRANA AKTÍV	2023	2022	zmena	zmena v %
Spolu majetok	11 393 827	8 621 727	2 772 100	32,2%
Neobežný majetok	7 642 189	4 997 093	2 645 096	52,9%
<i>Dlhodobý nehmotný majetok</i>	24 133	24 133	0	0,0%
Obstarávaný DNM	24 133	24 133	0	0,0%
<i>Dlhodobý hmotný majetok</i>	7 618 056	4 972 960	2 645 096	53,2%
Stavby	0	6 219	-6 219	-100,0%
Samostatne hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	7 568 689	4 897 922	2 670 767	54,5%
Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok	49 367	68 819	-19 452	-28,3%
Obežný majetok	3 738 600	3 616 382	122 218	3,4%
<i>Zásoby</i>	263 133	264 318	-1 185	-0,4%
Materiál	263 133	264 318	-1 185	-0,4%
<i>Krátkodobé pohľadávky</i>	3 193 851	3 026 915	166 936	5,5%
Pohľadávky z obchodného styku	2 291 784	2 248 419	43 365	1,9%
Ostatné pohľadávky z obchodného styku	2 291 784	2 248 419	43 365	1,9%
Daňové pohľadávky a dotácie	512 957	305 664	207 293	67,8%
Iné pohľadávky	389 110	472 832	-83 722	-17,7%
<i>Finančné účty</i>	281 616	325 149	-43 533	-13,4%
Peniaze	87 278	122 872	-35 594	-29,0%
Účty v bankách	194 338	202 277	-7 939	-3,9%
Časové rozlíšenie	13 038	8 252	4 786	58,0%
Náklady budúcich období	13 038	8 252	4 786	58,0%

Zdroj: vlastné spracovanie podľa účtovnej závierky auditovanej spoločnosti

V roku 2023 sa zvýšil majetok v spoločnosti o 32,2 % najmä dôsledkom zvýšenia dlhodobého hmotného majetku a krátkodobých pohľadávok. Dlhodobý hmotný majetok sa zvýšil o 2 645 096 € čo predstavuje 53,2 % zvýšenie, predovšetkým v dôsledku zvýšenia samostatne hnutelných vecí a súborov hnutelných vecí. Na účtoch obstarávania dlhodobého nehmotného majetku sa nachádza majetok v hodnote 24 133 €. Po preskúmaní, či obstarávaný nehmotný majetok nespĺňa podmienky zaradenia sme zistili, že sa na

danom účte účtuje o licencií, obstaranej na základe licenčnej zmluvy, ktorá sa stále vyvíja a nie je dokončená. Na účte obstarania dlhodobého hmotného majetku je majetok v hodnote 49 367 €, ktorý taktiež nespĺňa podmienky pre zaradenie. Jedná o špeciálnu techniku a kontajnerové nadstavby, ktoré boli nakúpené v decembri a neboli do konca účtovného obdobia neboli prihlásené. Významná zmena nastala aj v krátkodobých pohľadávkach, ktoré sa zvýšili o 166 936 €, najmä v dôsledku zvýšenia daňových pohľadávok. Nárast daňových pohľadávok predstavoval 67,8 % zmenu, čo v peňažnom vyjadrení znamená zvýšenie o 207 293 €.

Finančný riaditeľ nám poskytol nasledovné vysvetlenie k medziročným zmenám. K nárastu dlhodobého hmotného majetku došlo najmä v dôsledku obstaraniu vozovej techniky za účelom nových projektov a obnovy vozového parku. K poklesu stavieb došlo dopredaním stavby novozaloženej spoločnosti, ktorá priestory spoločnosti prenájíma. Nárast krátkodobých pohľadávok súvisí s medziročným nárastom tržieb. Nárast daňových pohľadávok spôsobil nárok na odpočet DPH, ktorý vznikol už spomínaným nákupom dlhodobého hmotného majetku. Pokles vo finančných účtoch súvisí s obstaraním nových investícií, keďže časť nákupov bola hradená aj z vlastných prostriedkov.

Tabuľka č. 5 Porovnanie strany pasív v bežnom a predchádzajúcom účtovnom období

STRANA PASÍV	2023	2022	zmena	zmena v %
Spolu vlastné imanie a záväzky	11 393 827	8 621 727	2 772 100	32,2%
Vlastné imanie	1 593 822	1 388 413	205 409	14,8%
<i>Základné imanie</i>	13 278	13 278	0	0,0%
Základné imanie	13 278	13 278	0	0,0%
<i>Zákonné rezervné fondy</i>	1 537	1 537	0	0,0%
Zákonný rezervný fond a nedeliteľný fond	1 537	1 537	0	0,0%
<i>Výsledok hospodárenia minulých rokov</i>	1 094 028	172 045	921 983	535,9%
Nerozdelený zisk minulých rokov	1 094 028	172 045	921 983	535,9%
Výsledok hospodárenia po zdanení	484 979	1 201 553	-716 574	-59,6%
Záväzky	9 800 005	7 233 314	2 566 691	35,5%
<i>Dlhodobé záväzky</i>	7 580 369	4 679 270	2 901 099	62,0%
Ostatné dlhodobé záväzky	149 977	176 909	-26 932	-15,2%
Záväzky zo sociálneho fondu	16 799	16 314	485	3,0%
Iné dlhodobé záväzky	7 401 229	4 457 707	2 943 522	66,0%
Odložený daňový záväzok	12 364	28 340	-15 976	-56,4%
<i>Dlhodobé bankové úvery</i>	66 178	159 458	-93 280	-58,5%
<i>Krátkodobé záväzky</i>	1 979 657	2 189 871	-210 214	-9,6%
Záväzky z obchodného styku	1 650 512	1 584 083	66 429	4,2%
Ostatné záväzky z obchodného styku	1 650 512	1 584 083	66 429	4,2%
Záväzky voči spoločníkom	984	0	984	100%

Závazky voči zamestnancom	180 176	169 091	11 085	6,6%
Závazky zo sociálneho poistenia	87 753	80 520	7 233	9,0%
Daňové záväzky a dotácie	46 574	355 559	-308 985	-86,9%
Iné záväzky	13 658	618	13 040	2110,0%
Krátkodobé rezervy	151 602	113 330	38 272	33,8%
Zákonné rezervy	151 602	113 330	38 272	33,8%
Bežné bankové úvery	22 199	91 385	-69 186	-75,7%

Zdroj: vlastné spracovanie podľa účtovnej závierky auditovanej spoločnosti

Zmeny vo vlastnom imaní nastali najmä v položke výsledok hospodárenia minulých rokov. Spoločnosť preúčtovala časť zisku, ktorý dosiahla v roku 2022 na nerozdelený zisk minulých rokov vo výške 921 983 €. Zvyšná časť v sume 279 570 € sa vyplatila na základe rozhodnutia valného zhromaždenia vo forme dividend. Z toho dôvodu sa nerozdelený zisk minulých rokov zvýšil až o 535,9 %. Spoločnosť dosiahla kladný výsledok hospodárenia v hodnote 484 979 €. V porovnaní s predchádzajúcim rokom hospodársky výsledok klesol o 59,6 %, najmä z dôvodu nárastu investícií do obnovy vozového parku. To spôsobilo obrovský nárast odpisov, ktoré vzrástli o takmer 100 %. V súvislosti s rastom firmy rástli aj kapacity, čo spôsobilo zvýšenie prevádzkových nákladov (na mzdy, poistenia) a z toho titulu sa znížil výsledok hospodárenia v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Pri záväzkoch sa najväčšie zmeny týkajú dlhodobých záväzkov, keďže ich nárast predstavuje 62,0 % zmenu oproti predchádzajúcemu roku, čo v peňažnom vyjadrení značí zvýšenie o 2 901 099 €. Podľa vyjadrenia finančného riaditeľa zvýšenie dlhodobých záväzkov spôsobilo nárast leasingov na nové investície zhruba v hodnote 5 000 000 €, z čoho sa už časť v roku 2023 splatila. Na druhej strane krátkodobé záväzky sa znížili o 210 214 € a to najmä vďaka zníženiu daňových záväzkov. Nižšia daňová povinnosť v oblasti dane z príjmov v porovnaní s minulým obdobím vznikla vzhľadom na vysoký zisk, ktorý vznikol za účtovné obdobie 2022. Stav na bežných bankových úveroch sa znížil v dôsledku lepšej finančnej situácie, preto sa spoločnosť nemusela zadlžovať a čerpať z kontokorentného účtu.

Tabuľka č. 6 Porovnanie nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia v bežnom a predchádzajúcom účtovnom období

	2023	2022	zmena	zmena v %
Čistý obrat	19 378 689	17 618 316	1 760 373	10,0%
Výnosy z hospodárskej činnosti	20 530 879	19 634 479	896 400	4,6%
Tržby z predaja služieb	19 378 689	17 618 316	1 760 373	10,0%
Tržby z predaja dlhodobého majetku	631 135	271 555	359 580	132,4%
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	521 055	1 744 608	-1 223 553	-70,1%
Náklady na hospodársku činnosť	19 688 786	17 972 747	1 716 039	9,5%
Náklady na obstaranie predaného tovaru	66	1 661	-1 595	-96,0%
Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	3 403 151	3 659 706	-256 555	-7,0%
Služby	10 184 192	9 340 083	844 109	9,0%
Osobné náklady	3 012 338	2 179 357	832 981	38,2%
Mzdové náklady	2 198 447	1 586 970	611 477	38,5%
Náklady na sociálne poistenie	750 119	555 024	195 095	35,2%
Sociálne náklady	63 772	37 363	26 409	70,7%
Dane a poplatky	99 735	93 695	6 040	6,4%
Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku	1 912 073	961 032	951 041	99,0%
Odpisy dlhodobého majetku	1 912 073	961 032	951 041	99,0%
Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu	599 477	276 717	322 760	116,6%
Opravné položky k pohľadávkam	11 138	3 432	7 706	224,5%
Ostatné náklady na hospodársku činnosť	466 616	1 457 064	-990 448	-68,0%
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	842 093	1 661 732	-819 639	-49,3%
Pridaná hodnota	5 791 280	4 616 866	1 174 414	25,4%
Výnosy z finančnej činnosti	20 038	15 869	4 169	26,3%
Výnosové úroky	19 789	15 582	4 207	27,0%
Kurzové zisky	250	264	-14	-5,3%
Ostatné výnosy z finančnej činnosti		23	-23	-100,0%
Náklady na finančnú činnosť	256 225	120 547	135 678	112,6%
Nákladové úroky	241 922	111 239	130 683	117,5%
Kurzové straty	528	330	198	60,0%
Ostatné náklady na finančnú činnosť	8 833	8 978	-145	-1,6%
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	-236 187	-104 678	-131 509	125,6%
Výsledok hospodárenia pred zdanením	605 906	1 557 054	-951 148	-61,1%
Daň z príjmov	120 927	355 501	-234 574	-66,0%
splatná	136 903	357 211	-220 308	-61,7%
odložená	-15 976	-1 710	-14 266	834,3%
Výsledok hospodárenia po zdanení	484 979	1 201 553	-716 574	-59,6%

Zdroj: vlastné spracovanie podľa účtovnej závierky auditovanej spoločnosti

V roku 2023 tržby z predaja služieb vzrástli o 1 760 373 €, z dôvodu zvýšenia počtu prepráv, získania nových zákazníkov, vstupu na nové trhy (v Španielsku, Turecku). Tržby z predaja majetku sa zvýšili až 359 580 €, keďže v súvislosti investícií do nových vozidiel sa veľa starých vozidiel predalo, čo zapríčinilo aj nárast nákladového účtu zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu o 322 760 €. Pokles ostatných výnosov z hospodárskej činnosti o 70,1 % a ostatných nákladov na hospodársku činnosť o 68,0 % súvisí s predajom časti podniku, keďže spoločnosť predala časť svojho majetku a záväzkov. Mierny pokles cien pohonných hmôt v roku 2023 a potrebného materiálu za náhradné diely, pretože následkom investícií do vozového parku sa znížil počet opráv, poklesli náklady na spotrebu materiálu o 256 555 €.

3.2.4 Stanovenie hladiny významnosti

Po vykonaní predbežných analytických postupov je potrebné stanoviť hladinu významnosti pre účtovnú závierku, významnosť na vykonávanie a taktiež minimálnu tolerovateľnú chybu. Pri výpočte hladiny významnosti sme vychádzali z rôznych faktorov, ktoré ovplyvňovali naše rozhodovanie. Ide o spoločnosť orientovanú na dosahovanie zisku, preto používateľov účtovnej závierky zaujíma najmä výsledok hospodárenia. Na základe predmetu podnikania, odvetvia v ktorom auditovaná spoločnosť pôsobí a stálosti základne sme za základňu na výpočet hladiny významnosti zvažovali tržby alebo zisk pred zdanením. Údaje, z ktorých sme vychádzali pri zvolení základne sú v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 7 Možnosti základní na výpočet hladiny významnosti

	2023	2022	2021	2020	2019
Majetok (netto)	11 393 827	8 621 727	4 922 586	4 298 578	3 739 812
Vlastné imanie	1 593 822	1 388 413	676 099	702 922	699 222
Zisk pred zdanením	605 906	1 557 054	63 699	24 463	23 119
Tržby z hlavnej činnosti	19 378 689	17 618 316	8 812 352	6 720 890	7 027 483

Zdroj: vlastné spracovanie podľa účtovných závierok auditovanej spoločnosti

Vzhľadom na vysokú hodnotu tržieb z hlavnej činnosti a taktiež obdobne kolísavú tendenciu ako pri zisku sme ako vhodnejšiu základňu aj po odporúčaní audítora zvolili zisk pred zdanením. Pre výpočet hladiny významnosti sme zvolili 5,0 % vzhľadom na to, že:

- účtovný systém je spoľahlivý, celkové prostredie je vyhovujúce,

- spoločnosť nie je verejne obchodovateľná, počet užívateľov účtovnej závierky je nízky,
- kategória zisku je dôležitá pre spoločníkov,
- v predchádzajúcich obdobiach neboli zistené chyby.

Výpočet hladiny významnosti, významnosti na vykonávanie a minimálnej tolerovateľnej chyby je nasledovný:

- hladina významnosti 5 % z 605 906,0 € = 30 295,3 €
- významnosť na vykonávanie 50 % z 30 295,3 € = 15 147,7 €
- minimálna tolerovateľná chyba 5 % z významnosti 30 295,3 € = 1 514,7 €.

Z uvedeného vyplýva, že všetky syntetické účty, prevyšujúce sumu 15 147,7 € boli testované a v priebehu testovania sme pozornosť venovali chybám prevyšujúcim hodnotu 1 514,7 €. Nezrovnalosti nachádzajúce sa pod touto sumou boli považované za nevýznamné, preto nebolo potrebné ich ďalej skúmať.

3.3 Druhá fáza auditu – plánovanie a vytvorenie programu auditu zamerané na niektoré oblasti

Po prvej fáze auditu účtovnej závierky nastáva plánovanie auditu. Na základe predbežných analytických postupov sme sa rozhodli zamerať a zostaviť plán na najvýznamnejšie oblasti účtovnej závierky. Vzhľadom na to, že vykonanie auditu celej účtovnej závierky by prekročilo rozsah diplomovej práce, oblasti ktoré sme vybrali sú dlhodobý majetok. Tým, že auditovaná spoločnosť ponúka služby v oblasti dopravy, práve dlhodobý majetok vo forme nákladných automobilov predstavuje podstatnú časť v účtovnej závierke.

Po zvážení účinnosti vnútorného kontrolného systému a vychádzajúc zo skúseností audítora sme sa rozhodli spoliehať sa na vnútorné kontroly. Z toho dôvodu sa testovanie bude vykonávať výhradne prostredníctvom substantívnych testov. Hlavným cieľom substantívneho testovania bolo dokázať úplnosť, existenciu, správnosť a ocenenie položiek dlhodobého hmotného majetku v účtovnej závierke spoločnosti Autodoprava, s. r. o.

3.3.1 Program auditu majetku

V tejto časti sa zameriame na vytvorenie programu auditu dlhodobého hmotného majetku. Na overenie položiek dlhodobého hmotného majetku sme vykonali testovanie, zamerané na zisťovanie nesprávností, ktorých dôsledkom by mohlo byť nadhodnotenie.

1. Úvodný rozpis

- Porovnanie začiatkových stavov majetkových účtov a účtov oprávok za účtovné obdobie 2023 s koncovými stavmi účtov za účtovné obdobie 2022 a overenie správnosti bilančnej kontinuity.
- Porovnanie súladu konečných zostatkov a obrátov účtov v účtovnom denníku s hlavnou knihou za účtovné obdobie 2023.

2. Evidencia

- Odsúhlasenie registra majetku s hlavnou knihou.

3. Testy vecnej správnosti

- Testovanie prírastkov DHM.
- Testovanie úbytkov DHM.
- Testovanie odpisov obstaraného DHM.
- Testovanie znehodnotenia DHM.

4. Zhrnutie výsledkov

- Posúdenie zistených výsledkov a zaznamenanie významných nesprávností

3.4 Tretia fáza auditu – vykonanie auditu so zameraním na dlhodobý majetok

Cieľom tejto fázy auditu je uistiť sa, že dlhodobý hmotný majetok, ako významná súčasť účtovnej závierky auditovanej spoločnosti je vo všetkých aspektoch zaúčtovaný a vykázaný správne, pričom neobsahuje významné nesprávnosti. Postupovali sme podľa vytvoreného programu a na jeho základe sme vykonali viacero testov vecnej správnosti. Spoločnosť poskytla potrebné údaje k testovaniu, ktorých súčasťou bol register majetku

k 31. 12. 2023, účtovný denník, hlavnú knihu, účtovnú závierku. Pri výbere vzorky sme pre znázornenie uplatnili dva rôzne spôsoby výberu vzorky a to štatistický výber vzorky a náhodný výber vzorky.

3.4.1 Overenie bilančnej kontinuity a súladu účtovného denníka s hlavnou knihou

V nasledujúcej tabuľke sme overovali zhodu účtov dlhodobého majetku, obstarania dlhodobého majetku a oprávok tým, že sme odsúhlasili začiatkové stavy účtov na minuloročné konečné zostatky účtov, čím sme súčasne overili bilančnú kontinuitu. Výsledkom overovania je stav na účtoch bez rozdielu.

Tabuľka č. 8 Overenie bilančnej kontinuity

Číslo účtu	Názov	Konečný zostatok 2022	Začiatkový stav 2023	Rozdiel
013	Softvér	49 966,90	49 966,90	0
022	Samostatne hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	8 475 388,18	8 475 388,18	0
041	Obstaranie DNM	24 133,00	24 133,00	0
042	Obstaranie DHM	68 818,80	68 818,80	0
073	Oprávky k softvéru	49 966,90	49 966,90	0
081	Oprávky k stavbám	13 102,64	13 102,64	0
082	Oprávky k SHV a SHV	3 577 465,54	3 577 465,54	0

Zdroj: vlastné spracovanie podľa hlavnej knihy spoločnosti

Overovanie hlavnej knihy s účtovným denníkom sme vykonávali pomocou programu Microsoft Excel. Na základe údajov z denníka, ktorý nám spoločnosť ponúkla vo forme súboru v Exceli sme skúmali zostatky a obraty účtov dlhodobého majetku, obstarania dlhodobého majetku a účtov oprávok. Nezistili sme žiaden nesúlad medzi účtovným denníkom a hlavnou knihou. Na základe týchto údajov sme usúdili, že všetky účtovné operácie účtovného denníka sú zachytené aj v hlavnej knihe.

3.4.2 Odsúhlasenie registra dlhodobého majetku na hlavnú knihu

Zámerom tejto procedúry bolo odsúhlasiť účty dlhodobého majetku na pomocnú evidenciu – register majetku. Odsúhlasením registra majetku sme sa uistili o tom, že

uskutočnenie auditu bude prebiehať s kompletným súborom majetku. Získali sme register dlhodobého majetku s údajmi o obstarávacej cene, dátume zaradenia, inventárnom čísle, odpisovej skupine, odpisoch a oprávkach, zostatkovej cene na konci účtovného obdobia. Vypočítali sme zostatkovú hodnotu (v stĺpci netto) na základe počiatkových hodnôt a pohybov v priebehu roka a odsúhlasili sme zaúčtované hodnoty v hlavnej knihe.

Na základe porovnania registra majetku na hlavnú knihu sme sa uistili o tom, že každá položka je súčasťou registra dlhodobého majetku a môžeme pokračovať s testami vecnej správnosti.

Tabuľka č. 9 Výpočet zostatkovej ceny majetku podľa registra majetku

Názov	Obstarávacia cena			Oprávk			Netto 2022	Netto 2023
	k 31/12/2022 PS	HK +/-	k 31/12/2023 KS	k 31/12/2022 PS	HK +/-	k 31/12/2023 KS		
Softvér	49 967	0	49 967	49 967	0	49 967	0	0
Stavby	19 321	- 19 321	0	13 103	+ 6 218 -19 321	0	6 219	0
SHV a SHV	8 475 388	+ 4 906 183 -1 275 392	12 106 179	3 577 466	+ 2 235 416 -1 275 392	4 537 489	4 897 923	7 568 689

Zdroj: vlastné spracovanie podľa registra dlhodobého majetku

3.4.3 Testovanie prírastkov DHM

V rámci detailných testov sme sa najskôr zamerali na testovanie prírastkov DHM v bežnom účtovnom období. Keďže sa jednalo o prírastky nových vozidiel, väčšina z nich predstavovala vyššiu hodnotu, ako je významnosť na vykonávanie. Z toho dôvodu sme z hľadiska rozsahu práce na základe metódy stratifikácie celý súbor rozdelili na položky s vysokou hodnotou a ostatné položky. Položky s vysokou hodnotou, v sume prevyšujúcej významnosť na vykonávanie (tab. č. 10), sme do testovanej vzorky vybrali všetky.

V súvislosti s prírastkami mohli vzniknúť potenciálne chyby, ako nesprávnosť zaradenia do príslušného účtovného obdobia, nesprávnosť ocenenia novoobstaraného majetku. K testovaným položkám sme si od spoločnosti vyžiadali objednávku, faktúru a zaúčtovanie do systému. Overili sme, či spoločnosť správne stanovila obstarávaciu cenu na základe účtovného dokladu. Kontrola faktúr prebiehala aj z dôvodu overenia predmetu fakturácie. Zisťovali sme či sa náklady, ktoré vstupujú do obstarávacej ceny dajú

považovať za prijateľné. Ďalším krokom bola kontrola zaradenia DHM do správneho obdobia a súlad nákupu a zaradenia podľa platnosti v internej smernici.

Tabuľka č. 10 Testovanie prírastkov DHM

Inventárne číslo	Názov	Odpisová skupina	Dátum zaradenia	OC v registri DHM	OC overená testovaním
022 000 - DHM-pracovné stroje a zariadenia					
0403	Mobilný stroj	1	3.3.2023	74 010	✓
0404	KEREX nadstavba 3 ks	2	31.3.2023	44 565	✓
0405	KEREX AL nadstavba 2 ks	2	31.3.2023	29 710	✓
0406	AL kontajner 6 ks	2	2.3.2023	109 822	✓
0438	Nadstavba ALU 6 ks	2	31.8.2023	109 812	✓
022 500 - DHM- dopr. prostr. ostatné					
0395	Multicar s plošinou	2	31.1.2023	47 769	✓
0396	Nákl. auto IVECO	2	1.2.2023	77 066	✓
0399	Nákl. Auto Kamag	2	7.3.2023	25 010	✓
0408	Ťahač návesu IVECO	1	10.5.2023	124 250	✓
0409	Ťahač návesu IVECO	1	10.5.2023	124 250	✓
0410	Ťahač návesu IVECO	1	10.5.2023	123 510	✓
0411	Ťahač návesu IVECO	1	10.5.2023	123 510	✓
0412	Ťahač návesu IVECO	1	10.5.2023	123 510	✓
0413	Ťahač návesu IVECO	1	10.5.2023	105 230	✓
0419	Nákl.auto IVECO	2	30.6.2023	124 533	✓
0422	Nákl.auto ťahač	1	30.6.2023	103 220	✓
0424	Nákl. auto IVECO	2	30.6.2023	124 533	✓
0425	Nákl. auto IVECO	2	31.7.2023	124 533	✓
0426	Nákl.auto IVECO	2	31.7.2023	124 864	✓
0427	Nákl.auto IVECO	2	31.7.2023	124 533	✓
0431	Nákl.auto Mercedes	1	31.7.2023	91 418	✓
0434	Ťahač návesu IVECO	1	22.8.2023	91 543	✓
0435	Ťahač návesu IVECO	1	22.8.2023	91 543	✓
0435	Ťahač návesu IVECO	1	22.8.2023	91 543	✓
0436	Ťahač návesu IVECO	1	22.8.2023	91 543	✓
0441	Nákl. voz. Mercedes	2	10.8.2023	109 763	✓
0451	Ťahač návesu IVECO	1	16.10.2023	57 386	✓
0452	Ťahač návesu IVECO	2	17.10.2023	124 533	✓
0453	Ťahač návesu IVECO	2	15.10.2023	124 533	✓
0454	Ťahač návesu IVECO	2	19.10.2023	124 533	✓
0455	Ťahač návesu IVECO	2	20.10.2023	124 533	✓
0457	Ťahač návesu IVECO	1	23.11.2023	104 341	✓
0458	Ťahač návesu IVECO	1	27.11.2023	104 705	✓
0459	Nákl. auto IVECO	2	27.11.2023	124 274	✓
022 600 - DHM - návesy, prívesy					
0394	Kerex nadstavba 6 ks	2	31.1.2023	89 130	✓

0398	Kontajner 9 ks	2	24.2.2023	133 695	✓
0400	Príves Schmitz	2	22.3.2023	22 616	✓
0401	Príves Schmitz	2	22.3.2023	22 616	✓
0402	Príves Schmitz	2	7.3.2023	22 566	✓
0439	Náves plachtový	2	4.8.2023	39 619	✓
0440	Náves plachtový	2	4.8.2023	39 619	✓
0442	Príves nákl. SVAN	2	19.9.2023	21 745	✓
0443	Príves nákl. SVAN	2	19.9.2023	21 745	✓
0444	Príves nákl. SVAN	2	19.9.2023	21 745	✓
0445	Príves nákl. SVAN	2	19.9.2023	21 745	✓
0447	Náves náklad. WIELTON	2	5.10.2023	42 899	✓
0448	Príves nákl. špec. SVAN	2	6.10.2023	31 789	✓
0449	Príves nákl. špec. SVAN	2	6.10.2023	31 740	✓
0460	Príves nákl. špec. SVAN	2	30.11.2023	23 358	✓
0461	Príves nákl. špec. SVAN	2	30.11.2023	24 888	✓
0462	Náves nákl. KOGEL	2	3.11.2023	37 565	✓
022 700 - DHM - odťahovka					
0421	Mercedes odťahovka	2	26.6.2023	78 033	✓

Zdroj: vlastné spracovanie

Porovnávali sme údaje na účtovnom doklade s údajmi v registri majetku. Výsledky porovnania v tabuľke č. 10 udávajú obstarávaciu cenu, v registri majetku a obstarávaciu cenu overenú detailným testovaním. Z výsledkov nevyplynuli rozdiely, preto môžeme tvrdiť, že spoločnosť obstarávaciu cenu majetku stanovila bez významných nesprávností. Pri majetku č. 0424 a č. 0425 bolo zistené, že spoločnosť do obstarávacej ceny nezahrnula registračný poplatok za prihlásenie auta vo výške 200 €. Táto čiastka bola pod minimálnou tolerovateľnou hranicou považovaná za nevýznamnú, preto sme sa chybou ďalej nezaoberali a spoločnosť sme na danú nepresnosť upozornili. Ďalej sme kontrolovali, či bol DHM zaradený do správneho obdobia. Overovali sme, či sa dátum zaradenia DHM z registra majetku zhoduje s dátumom na prijatej faktúre alebo zmluve. Zároveň bolo overené, či nákup DHM bol schválený danými rozhodujúcimi pracovníkmi. Potvrdil sa súlad obstarávania s internou smernicou, na základe ktorej nákupy DHM musia byť schválené spoločníkmi. Môžeme konštatovať, že vo fáze testovania prírastkov sme na základe detailného testovania potvrdili úplnosť a správnosť ocenenia a zaradenia do príslušného účtovného obdobia.

3.4.4 Testovanie úbytkov DHM

Pri testovaní úbytkov DHM sa audítor zameriava na nepriame testovanie majetku, keďže sa zvyčajne neskúmajú konkrétne položky majetku, ale tržby z predaja majetku zaúčtované na výnosovom účte 641 a zostatková cena predaného majetku na nákladovom účte 541.

Zamerali sme sa na účet zostatková cena predaného dlhodobého majetku, porovnali sme účtovný zápis a skontrolovali, či predaný majetok už nie je evidovaný. V tabuľke č. 11 sme overili zostatkovú cenu predaného majetku na vybranej vzorke majetku, kedy sme taktiež metódou stratifikácie rozčlenili súbor na položky s vysokou zostatkovou hodnotou (2 položky) a náhodným výberom ostatné položky.

Tabuľka č. 11 Testovanie zostatkovej ceny vyradeného DHM

Inventárne číslo	Odpisová skupina	Dátum zaradenia	Dátum vyradenia	OC	Oprávky	ZC vypočítaná spoločnosťou	ZC overená
0011	5	12.6.2010	31.12.2023	19 321	13 013	6 218	6 218
0028	2	30.5.2008	30.4.2023	12 822	12 822	0	0
0108	1	2.4.2013	31.5.2023	70 666	70 666	0	0
0201	1	8.7.2015	31.3.2023	91 346	91 346	0	0
0279	2	17.9.2019	31.12.2023	16 992	12 272	4 720	4 720
0286	1	29.11.2019	30.11.2023	40 510	40 510	0	0
0292	1	1.4.2020	30.6.2023	40 910	33 240	7 670	7 670
0397	1	6.2.2023	30.11.2023	78 416	16 337	62 079	62 079
0420	2	30.6.2023	30.11.2023	124 500	8 646	115 854	115 854

Zdroj: vlastné spracovanie podľa registra dlhodobého majetku

Prepočítali sme zostatkovú cenu pri vyradenom DHM tak, že od obstarávacej ceny DHM sme odčítali obstarávaciu cenu DHM vydelenú mesiacmi životnosti a vynásobili počtom mesiacov uplynulých od zaradenia majetku do užívania. Rozdiel medzi nami overenou zostatkovou cenou a vypočítanou spoločnosťou je nulový.

Nepriamym testovaním sme na základe predajného dokladu k vybraným položkám skontrolovali správnosť zaúčtovania. Preskúmali sme vystavené faktúry k predanému DHM a usúdili sme, že predajné ceny sú primerané s ohľadom na životnosť majetku a predajné ceny na trhu. Príjmy z predaja na účte 641 boli zaúčtované v správnej výške,

tiež ako zostatková cena predaného majetku na účte 541. Výsledkom tohto testovania je usúdenie, že úbytky DHM nie sú významne podhodnotené.

3.4.5 Testovanie odpisov obstaraného DHM

K nadhodnoteniu majetku môže dôjsť prostredníctvom súvisiacich nákladov, ktorými sú predovšetkým odpisy. Ak spoločnosť nemá vypracovaný odpisový plán, v ktorom je majetok zaradený do skupín na základe predpokladanej životnosti a nie je stanovený spôsob odpisovania, môže vzniknúť nesprávnosť v konečných účtoch DHM. Netto hodnota DHM je nadhodnotená v tom prípade, keď sú odpisy podhodnotené.

Pri testovaní odpisov sme sa rozhodli vybrať vzorku na základe štatistického výberu vzorky. Najprv sme položky s vysokou hodnotou v rámci stratifikácie odčlenili od výberového súboru, pretože tie sa testujú samostatne. Celková hodnota súboru predstavovala 432 180,29 €, z toho položky odseparované z výberového súboru predstavovali 189 468,60 €. Veľkosť vzorky po odseparovaní veľkých položiek ($432\,180,29 - 189\,468,60$) mala hodnotu 242 711,69 €.

Tým, že sme na začiatku auditu stanovili riziko zákazky za normálne, faktor uistenia bol použitý podľa odborného úsudku audítora vo výške 1,6 a teda miera spoľahlivosti je vo výške 80 %. Na základe týchto informácií bola štatistickým výberom vzorky vypočítaná veľkosť vzorky. Najprv sme vypočítali interval vzorkovania (9 467), kedy bola vydelená významnosť na vykonávanie s faktorom uistenia $15\,147,7/1,6$. Následne bola vypočítaná veľkosť vzorky (26) vydelením testovaného súboru s intervalom vzorkovania $242\,711,69/9\,467$. Pomocou generátoru náhodného číslovania sme v softvéri Microsoft Excel využili funkciu „RANDBETWEEN“ aby sme vybrali náhodné číslo z intervalu (0; 9 467), pričom bolo vybrané číslo 4 044. Potom bola vybraná každá položka s kumulovanou hodnotou obsahujúcou hodnotu 4 044 € a každá ďalšia položka obsahujúca o 9 467 € viac. Spolu bolo otestovaných 26 položiek, ktoré boli obstarané v roku 2023.

Tabuľka č. 12 **Overenie odpisov novoobstaraného DHM za rok 2023**

Inventárne číslo	Počet rokov odpisovania	Dátum zaradenia	OC	ZC	Odpisy vypočítané spoločnosťou	Odpisy overené testovaním	Rozdiel
0404	6	31.3.2023	44 565	38 375	6 190	6 190	0
0438	6	31.8.2023	109 812	102 186	7 626	7 626	0
0395	6	31.1.2023	47 769	39 808	7 961	7 961	0
0399	6	7.3.2023	25 010	21 536	3 474	3 474	0
0422	4	30.6.2023	103 220	88 167	15 053	15 053	0
0424	6	30.6.2023	124 533	112 426	12 107	12 107	0
0425	6	31.7.2023	124 533	114 155	10 378	10 378	0
0426	6	31.7.2023	124 864	114 459	10 405	10 405	0
0427	6	31.7.2023	124 533	114 155	10 378	10 378	0
0431	4	31.7.2023	91 418	79 991	11 427	11 427	0
0434	4	22.8.2023	91 543	82 007	9 536	9 536	0
0435	4	22.8.2023	91 543	82 007	9 536	9 536	0
0435	4	22.8.2023	91 543	82 007	9 536	9 536	0
0436	4	22.8.2023	91 543	82 007	9 536	9 536	0
0441	6	10.8.2023	109 763	102 141	7 622	7 622	0
0451	4	16.10.2023	57 386	53 799	3 587	3 587	0
0452	6	17.10.2023	124 533	119 344	5 189	5 189	0
0453	6	15.10.2023	124 533	119 344	5 188	5 189	0
0454	6	19.10.2023	124 533	119 344	5 189	5 189	0
0459	6	27.11.2023	124 274	120 822	3 452	3 452	0
0394	6	31.1.2023	89 130	74 275	14 855	14 855	0
0401	6	22.3.2023	22 616	19 475	3 141	3 141	0
0440	6	4.8.2023	39 619	36 868	2 751	2 751	0
0448	6	6.10.2023	31 789	30 465	1 324	1 324	0
0421	6	26.6.2023	78 033	70 446	7 587	7 587	0

Zdroj: vlastné spracovanie podľa registra dlhodobého majetku

V tabuľke č. 12 sú prepočítané odpisy u položiek DHM, ktoré boli vybrané na základe štatistického výberu vzorky. Všetky položky DHM sa odpisujú rovnomernou metódou odpisovania a spoločnosť odpisuje majetok od mesiaca zaradenia. Preto pri výpočte odpisov sme obstarávaciu cenu vydělili počtom rokov odpisovania a vynásobili počtom mesiacov zostávajúcich do konca roka 2023. Z tabuľky č. 12 vyplýva, že rozdiel medzi odpismi vypočítanými spoločnosťou a overenými testovaním je nulový. Taktiež bola testovaná aj odseparovaná časť súboru (10 položiek), pričom rozdiel medzi odpismi vypočítanými spoločnosťou a nami prepočítanými odpismi bol bez rozdielu.

Po analýze odpisového plánu a diskusii s vedením spoločnosti sme usúdili, že sú aplikované primerané odpisové sadzby, zodpovedajú charakteru majetku a druhu

podnikania spoločnosti a suma oprávok zahŕňa len odpisy majetku, ktorý sa skutočne využíva.

3.4.6 Testovanie znehodnotenia DHM

Pri overovaní ocenenia a odpisovania DHM musí audítor venovať pozornosť aj možnému zníženiu hodnoty tohto majetku. V priebehu overovania zníženia hodnoty DHM je treba identifikovať položky, u ktorých nastalo trvalé alebo dočasné zníženie hodnoty. Pri položkách DHM, u ktorých hodnota bola znížená dočasne pomocou opravnej položky alebo mimoriadneho odpisu musí audítor preveriť detaily výpočtov a uistiť sa, či pri odhadoch predajnej ceny bola použitá primeraná predajná cena.

Na základe diskusie s konateľom a hlavnou účtovníčkou sme zistili, že spoločnosť nemá žiadnu politiku určovania položiek, ktorých hodnota je nižšia než účtovná, okrem procedúr uskutočnených pri inventarizácii. V roku 2023 neboli zistené žiadne položky DHM, ktoré by podliehali dočasnému alebo trvalému zníženiu hodnoty, ani nedošlo k mimoriadnemu odpisu tohto majetku. Rovnako nebolo o žiadnom majetku v tejto súvislosti účtované. Po fyzickej kontrole majetku nebolo zistené poškodenie alebo neupotrebitelnosť majetku.

Po posúdení uvedených skutočností sme došli k záveru, že DHM nie je nadhodnotený a je ocenený správne v súvislosti prehodnotenia prechodného či trvalého zníženia hodnoty DHM.

3.5 Štvrtá fáza auditu – zhrnutie výsledkov a ukončenie auditu

V poslednej fáze auditu bolo treba zhodnotiť zistené údaje, zhrnúť nesprávnosti, ktoré boli zistené z hľadiska stanovenej významnosti, posúdiť následné udalosti a vydať správu audítora.

Pri oboznamovaní sa so spoločnosťou Autodoprava, s. r. o. sme vnútorný kontrolný systém vyhodnotili za účinný. Zamerali sme sa na testovanie dlhodobého hmotného majetku na základe vybranej vzorky. Počas testovania prírastkov, úbytkov, odpisov, znehodnotenia dlhodobého hmotného majetku neboli zistené významné nesprávnosti, ktoré by ovplyvňovali účtovnú závierku. Pri zhodnotení, či podstatná časť účtovnej závierky vzťahujúcej sa na dlhodobý hmotný majetok poskytuje pravdivý a objektívny pohľad na finančnú situáciu a výsledok hospodárenia sme posúdili nasledovné faktory:

- Zistené nesprávnosti nie sú významné vo vzťahu k základni, z ktorej sme počítali hladinu významnosti 605 906 €,
- Zaučtované a nezaúčtované chyby a nesprávnosti nenaznačujú existenciu podvodu,
- Zvážili sme riziko nezistených chýb a nesprávností a usúdili sme, že nie je nutné uskutočniť dodatočné testy.

V priebehu záverečnej fázy bolo potrebné posúdiť následné udalosti a predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti. V rámci posúdenia následných udalostí sme získali podklady z účtovníctva a výkazy za obdobie od dátumu zostavenia účtovnej závierky do dátumu ukončenia auditu. Analýzou týchto dokumentov sme neidentifikovali žiadne neobvyklé výkyvy ani neobvyklé významné transakcie. Prerokovali sme s manažmentom, či po dátume zostavenia účtovnej závierky došlo k významným udalostiam, ktoré by mali byť preúčtované a zahrnuté v poznámkach. Vykonanou previerkou sme nezistili žiadne udalosti, ktoré by bolo treba v správe audítora zahrnúť.

Pri posúdení predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti sme posudzovali ekonomické ukazovatele, platobnú neschopnosť, neschopnosť plniť úverové zmluvy, stratu významných zákazníkov, zmenu legislatívy a ostatné. Neidentifikovali sme žiadne skutočnosti, ktoré by mohli ohroziť predpoklad nepretržitého trvania účtovnej jednotky. Spoločnosť má stabilné miesto na trhu, nepredpokladajú sa zmeny v štruktúre a na základe posúdenia plánov vedenia do budúcnosti je cieľom spoločnosti rozširovať svoju činnosť a nadväzovať na súčasný trend prosperovania.

Na základe spoľahlivo fungujúceho vnútorného kontrolného systému, správne nastavených procesov, vykonaných testov sme sa dostatočne uistili o tom, že konkrétna oblasť (dlhodobý hmotný majetok) účtovnej závierky spoločnosti Autodoprava, s. r. o. k 31.12.2023 je zachytený verne a pravdivo v súlade so zákonom o účtovníctve. Zo zmieneného zhrnutia vyplýva, že vo finálnej fáze auditu spoločnosti Autodoprava, s. r. o. mohla byť vydaná správa audítora bez modifikovaného výroku.

Záver

Cieľom diplomovej práce bolo v spoločnosti poskytujúcej dopravné služby vykonať audit účtovnej závierky v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi a čitateľom ozrejiť činnosti z hľadiska špecifik odvetvia, ktoré musí audítor vykonať. Práca sa najprv zamerala na význam, účel a proces štatutárneho auditu, ktorý sme uviedli podľa jednotlivých fáz. Tie sme popísali, aby sme získané poznatky mohli ďalej aplikovať na auditovanej účtovnej jednotke. Pre správne porozumenie práce bola prvá kapitola zakončená charakteristikou špecifik v oblasti štatutárneho auditu v dopravnom sektore, na čo sme naviazali na konkrétnej spoločnosti.

Prehĺbením teoretických poznatkov sme mohli prejsť na praktickú časť práce, kde sme najprv predstavili auditovanú spoločnosť. Všetky poznatky a audítorské dôkazy, ktoré sme získali prostredníctvom rozhovorov, testovaním, z dokumentov účtovnej jednotky, účtovnej závierky, vychádzajú z reálnych údajov spoločnosti Autodoprava, s. r. o. Na základe či už teoretických poznatkov a taktiež údajov z účtovnej závierky sme dospeli k záveru, že najvýznamnejšia časť, na ktorú treba zamerať pozornosť v súvislosti s výkonom auditu je dlhodobý hmotný majetok. Preto sme aj z hľadiska rozsahu našu pozornosť zamerali na túto oblasť.

V prvej fáze auditu sme sa oboznamovali s podnikateľským prostredím účtovnej jednotky, vnútorným kontrolným systémom, predmetom činnosti, aby sme mohli posúdiť riziko zákazky. V rámci oboznamovania sa s podnikateľským prostredím sme usúdili, že existuje riziko v podnikateľskej činnosti dopravných spoločností, z dôvodu silnej konkurencie okolitých štátov, nedostatočnej schopnosti kontrolovať rastúce náklady na pohonné hmoty, mýtné poplatky ale aj nízkej podpory štátu. Napriek tomu spoločnosť prosperuje, má uzavreté dlhoročné kontrakty s obchodnými partnermi a manažment venuje dôslednú pozornosť analýze týchto rizík.

Aby sme overili správnosť transakcií a zostatkov na účtoch dlhodobého hmotného majetku, vykonali sme substantívne testy. Testovanie bolo zamerané na správnosť a úplnosť ocenenia prírastkov, úbytkov, zaradenie majetku do správnych odpisových skupín, výpočet odpisu a znehodnotenie majetku prostredníctvom tvorby opravných položiek. Na základe výsledkov zo substantívneho testovania sme dospeli k záveru, že dlhodobý hmotný majetok nie je významne nadhodnotený ani podhodnotený. Ak by audítor neodhalil riziko nadhodnotenia alebo podhodnotenia dlhodobého hmotného

majetku, mohlo by to pôsobiť nepriaznivo na finančnú situáciu účtovnej jednotky a tiež na jej obchodných partnerov, s ktorými podnik spolupracuje.

Na záver je dôležité zhrnúť, že v dôsledku vykonaného auditu účtovnej závierky vo vybranej oblasti spoločnosti Autodoprava, s. r. o. neboli zistené významné nesprávnosti a tak mohla byť vydaná správa audítora bez modifikácie.

Zoznam použitej literatúry

Tlačené knihy:

1. DUNN, J. – GRAY, I. – WALTERS, D. *Auditing*. ACCA Praha: Bilance, 1993. ISBN: neuvedené.
2. HAYES, R. - GORTEMAKER, H. – WALLAGE, P. *Principles of auditing: an introduction to international standards on auditing*. 3 vyd. Harlow, England: Prentice-Hall, 2014, 736 s. ISBN 978-0-273-76817- 3.
3. KAREŠ, L. *Auditorské postupy*. 1. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, 2014, 144 s. ISBN 978-80-8168-061-8.
4. KAREŠ, L. *Teória auditu*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015, 136 s. ISBN 978-80-8168-149-3.
5. KRIŠKOVÁ, P. – UŽÍK, J. *Auditorstvo metodika a prax 2*. 1 vyd, 2022, s 144. ISBN 978-80-974151-2-9
6. KRIŠKOVÁ P. – UŽÍK J. *Metodické aspekty implementácie auditorských štandardov ako súčasti ekonomicko-právneho prostredia Slovenskej republiky*. 1 vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s. 2020. 115 s. ISBN 978-80-7598-946-8.
7. MÜLLEROVÁ, L. *Auditing pro manažery aneb proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, 176 s. ISBN 978-80-7357-988-3.
8. MÜLLEROVÁ, L. – KRÁLÍČEK, V. *Auditing*. Praha: Oeconomica, 2014, 460 s. ISBN 978-802-4520-186.
9. MÜLLEROVÁ, L – KRÁLÍČEK, V. *Auditing*. 2 vydání, Praha: Oeconomica, 2017, 460 s. ISBN 978-802-4522-333.
10. OPREAN, I. – POPA, I. – LENGHEL, R. I. *The Procedures of Audit and Financial Control*. Editura Risoprint, 2007. ISBN 978-975-751-445-5.

Právne normy:

11. Zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave
12. Zákon č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
13. Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

Elektronické dokumenty:

14. ASOCIÁCIA CERTIFIKOVANÝCH ÚČTOVNÍKOV (ACCA). *Audit risk*. [online]. [cit 2023-11-17] Dostupné na: <https://www.accaglobal.com/gb/en/student/exam-support-resources/professional-exams-study-resources/p7/technical-articles/audit-risk.html>
15. CVEČKOVÁ, M. *Riziká audítora* [online]. In PARTNER AUDIT, s. r. o. [cit 2023-12-22]. Dostupné na: http://www.partneraudit.sk/rizika_auditora.pdf
16. IFAC. *Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance and Related Services Pronouncements*. [online]. 2020. Dostupné na: <https://www.ifac.org/flysystem/azure-private/publications/files/IAASB-2020-Handbook-Volume-1.pdf>
17. IFAC. *Príručka na používanie medzinárodných auditorských štandardov pri výkone auditu v malých a stredných podnikoch*. 3 vyd. [online]. 2012. Dostupné na: <https://www.udva.sk/sk/download/file/oxzzqubc/prirucka-na-pouzivanie-medzinarodnych-auditorskych-standardov-pri-vykone-auditov-v-malych-a-strednych-podnikoch-tretie-vydanie-zvazok-1.pdf>
18. KAREŠ, L. *Audit, ako proces založený na rizikách a významnosti*. In *Ekonomika Informatika*. [online]. 2017, roč. 15, č. 2, s. 53-64. [cit 2023-12-02]. Dostupné na: <https://ei.fhi.sk/index.php/EAI/issue/view/8>
19. MADĚRA, F. *Identifikácia a postupy eliminácie rizika významných nesprávností položiek auditovanej účtovnej závierky*. In *Účtovníctvo a audítorstvo v procese svetovej harmonizácie*. [online]. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM. 2011. [cit 2023-11-02]. Dostupné na: <http://kuaa.sk/uploads/Identifik%C3%A1cia%20a%20postupy%20elimin%C3%A1cie%20rizika%20v%C3%BDznamn%C3%BDch%20nespr%C3%A1vnost%C3%AD%20polo%C5%BEiek%20auditovanej%20%C3%BA%C4%8Dtovnej%20z%C3%A1vierky.pdf>
20. NÁRODNÝ INŠPEKTORÁT PRÁCE. *Sú vodiči nákladnej dopravy považovaní za vyslaných zamestnancov?* [online]. 2016. [cit 2023-12-01]. Dostupné na: <https://www.ip.gov.sk/su-vodici-nakladnej-dopravy-povazovani-za-vyslanych-zamestnancov/>
21. SKAU. *Etický kódex audítora*. [online]. Bratislava, Slovenská komora audítorov, 2018, [cit 2023-12-03]. Dostupné na: <https://www.skau.sk/wp-content/uploads/2020/01/Etický-kodex-auditora-final-uprava.pdf>

22. SKAU. *Audítori odkazujú vláde: Vaše opatrenia neznížia byrokraciu, naopak zvýšia počet špekulantov.* [online]. 2019. [cit 2023-11-03]. Dostupné na: <https://www.skau.sk/auditori-odkazuju-vlade/>
23. THORPS, D. – HASTY, H. – DOHRER, B. *5 missteps to avoid when evaluating internal controls.* In *Journal of Accountancy.* [online]. [cit 2023-12-12]. Dostupné na: <https://www.journalofaccountancy.com/issues/2019/jul/evaluating-internal-control.html>
24. YOUSEFF, M. *The effectiveness of external audit in achieving the reliability of accounting information under the financial accounting system (SCF)* [online]. 2013. [cit 2023-10-12]. (Master thesis, Qasidi Merbah University, Ouargla, Algeria). Dostupné na: <https://pdfs.semanticscholar.org/1343/f46449e5cce3aafa1c71f5c5ab801dc6baca.pdf/1000>